

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petič-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Shod zaupnikov narodno-napredne stranke.

V „Sokolovi“ dvorani ljubljanskega „Narodnega doma“ so se včeraj sešli možje našega naroda na Kranjskem, možje, ki so cvet slovenskega razumnosti, ki so vsledkar neustrahovano zastopali svobodomiselnost in pri vsaki priliki pokazali, da so navdušeni sinovi matere Slovenije, pripravljeni braniti rodno grudo pred odkritimi in skritimi sovražniki njenimi. Prihiteli so vrli narodnjaki slovenski iz vseh pokrajin naše lepe slikovite kranjske dežele, prišli so za stopniki vseh stanov, med katerimi najdeš zavedne naprednjake, da se posvetujejo, kako stališče naj zavzame narodno-napredna stranka, nasproti volilni reformi in o tem, kako naj bi se stranka uspešneje organizovala. Delavec, kmet, uradnik, obrtnik, trgovec, učitelj, profesor, odvetnik itd. so brez ozira na različni posel svojega stanu občevali med seboj prijateljsko. Niso se strašili dolgih in grdih potov, ne ostudnih napadov naših klerikalcev, ki jih kot živ ogenj zapeče vsak pojav čilega življenja narodno-napredne stranke; romantična Gorenjska, vinorodna Dolenjska, skalnata Notranjska zlasti pa naša Ljubljana je pokazala, da ima narodno-napredna stranka po vsej deželi dovolj krepkih mož, na katere se sme s popolno zavestjo zanesti, da stoji neomajno kot hrasti za njene ideale.

Bilo je okoli 800 mož, ki so se zbrali na velevažno zborovanje. Bilo bi jih prišlo še dosti več, če bi se ne bilo ravno zadnje dni prej tako lepo spomladansko vreme spremenilo v najgrše jesensko in poleg obilega blata prineslo še občuten mraz ter ponekod celo precej snega. Tudi je okolnost, da se je shod vršil na nedeljo, imela na udeležbo neugoden vpliv, saj ima mnogo naših somišljenikov ravno v nedeljo posla čez glavo. No, v kljub vsem tem neprilikam je bil shod častno obiskan, da smemo

biti z udeležbo prav zadovoljni.

Ker je predsednik eksekutivnega odbora dr. Karel vitez Bleiweis Trsteniški zbolel, je bil na predlog dr. Ivana Tavčarja soglasno izvoljen predsednikom shoda župan Ivan Hribar, ki je ob splošnem pritjevanju imenoval prvim podpredsednikom zborovanja dr. Tavčarja, drugim metliškega župana Frana Jutraša, zapisnikarjema pa odvetnika dr. Josipa Kušarja ter učitelja Luko Jelencu, ki so zasedli svoje prostore.

Govor predsednika Ivana Hribarja.

Predsednik župan Ivan Hribar je v najpresrečnejših besedah pozdravil zborovalce, posebno one, ki se niso strašili neugodnega vremena in prišli daljno pot. Veseli nas, je rekel govornik, da ste prišli iz vseh delov Kranjske. Mnogobrojna udeležba kaže, da vlada v nas živo zanimanje za stvari, ki so na dnevnem redu. Kadar bomo znova sklicevali shod zaupnikov narodno-napredne stranke, bodo prišli zastopniki slovenske ne samo iz Kranjske, ampak tudi iz drugih slovenskih dežel. Naši nasprotniki so že 2 meseca ruvali proti današnjemu shodu in grozili njegovim udeležnikom ter na podlagi svojih groženj vzklikali te dni: Bomo videli, kdo bo imel pogum, da bo prišel na ta shod! Vkljub grožnjam in pretujam je udeležba danes toliko, da nas navdaja najlepše upanje v bodočnost. Ljubozen do naroda, napredna misel in svobodoljubje vas je pripeljala danes na ta shod. Nasprotniki imajo polna usta grdih obrekovanj, da so izmrle te lastnosti iz vaših src. Tem nasprotnikom in tistim kratkovidcem, ki verjamejo njihovim lažem, moramo pokazati, da je v nas ljubezen do naroda, napredna misel in svobodoljubje čvrsto in sveže slej ko prej in da na teh lastnostih sloni moč slovenskega naroda. Zato mora narodno-napredna stranka napeti vse sile, da se povzdigne ta moč. V dosego tega cilja bomo, upam, delovali vsi. Nas

vse veže napredna misel. Kdor danes ni napreden, je žalostno zanj. Narodno-napredna stranka se mora boriti za osamosvojenje napredne misli. Ko sem šel pred nekaj tedni po Resljevi cesti, sem videl trume duhovnikov vreti proti „Unionu“. Mislim bi človek, da je bila to kaka pastoralna konferenca, v resnici je bil pa ustanovni shod slovenske ljudske stranke. (Klic: Izdajalske stranke, ki se sramuje svojega prvotnega imena!) „Slovenec“ je pisal o „najboljših“ možeh (Klic: To so po njegovem mnenju kaplani in župniki!), ki naj bi bili slovenska inteligenca, pravzaprav se pa o udeležnikih onega shoda tega ne more reči, saj jim je svobodoljubje tuja in zopna stvar. Vi ste pa inteligenca, ki vam bije srce za svobodo našega naroda. Radost nas navdaja, da ste prišli danes sem v tolikem številu. Upam, da bo današnje zborovanje obrodilo dobrih in lepih sadov. Naša organizacija potrebuje reorganizacije in upam, da bo naš shod ustvaril podlago, na kateri bo razvetela po vsej deželi misel svobodoljubja. Dandanes se širi prosveta povsod in nobena moč je ne more zadržati. Pri nas Slovencih, zlasti na Kranjskem, so v tem oziru še mrki časi, vendar pride s časoma tudi pri nas do popolnega razširjenja svobodomiselnosti. Kakor so se Čehi emancipirali izpod klerikalnega jarma, tako se bomo tekom let tudi mi. V ta namen pa potrebujemo organizacije. Združiti se moramo v njej zastopniki vseh stanov. Jako nemilo me je dirnil članek v včerajšnjem „Našem listu“, ki priporoča secesijo ali razkol v narodno-napredni stranki. Naj nas mlajša generacija sodi, kakor hoče, edino to je res, da v nas ni tiste gibčnosti, kot nekdanj. Naj stopi mlajša generacija v naš krog in poživi našo stranko. Herostatsko početje je tisti članek in želim, da bi oni člankar ne dosegel svojega namena. Otvarjam zborovanje in prosim, da se ga udeležite vsi, da zremo vaše nasvete, kajti centrala v Ljubljani jih potre-

buje in se tako seznanji z ljudstvom, med katerim živite. Prosim pa, da bi bila debata kratka, ker se bo itak še letos sklical shod, ki bo trajal najmanj dva dni in na katerem bo mogoče vsako stvar na dolgo in široko razpravljati, kar se bo vsekakor zgodilo, ko pride še mnogo več udeležencev nanj.

Viharni živiocklici in ploskanje je sledilo tem besedam.

Predsednik je dal besedo doktor Trillerju, ki je poročal:

O stališču stranke proti volilni reformi.

Dr. Karel Triller je govoril takole:

Spoštovani somišljeniki! V velevažnem trenutku Vas je naprosilo vodstvo naše narodno-napredne stranke na skupno posvetovanje. V porodnih bolih se stresa danes naša država! Impotence dosedanjega državnega zbora, rodivšega se iz konkubinata nemškega nacionalnega nasilstva in kapitalistične socialne krivičnosti, je bila postala neznosna. Na duri parlamenta sta trkala vedno edločnejše slovenska narodna zavest in pa socialno vprašanje. Zaman! Tedaj pa se je z elementarno silo oglašil širom cele države klic po onem radikalnem sredstvu, ki naj bi dovajalo novo svežo in zdravo kri v bolno naše ustavno in socialno truplo. Demokratizovanje vsega parlamentarnega življenja potom vpeljave splošne in enake volilne pravice — se je imenovalo to sredstvo. Tako mogočen je postal glas po tem sredstvu, da so zazvenela pred njim okna najvišjih palač. In tedaj je napočil tisti zgodovinski novemberski dan leta 1905, ko je cesarska vlada sama napovedala pred strmečim dunajskim parlamentom neizprosni boj vsem krivičnim političnim privilegijem, narodnim in socialnim. Zarja nove dobe, dobe narodne in socialne pravičnosti, se je kazala zbeganim narodom avstrijskim.

Tudi nezavisno Slovenstvo, zbrano

v taboru svobodomiselnosti, pod praporom naše narodno-napredne stranke, je z navdušenjem pozdravljalo to zarjo. Saj je morala biti, ako ni hotela ostati goljufiva fata morgana, pred vsem oznanjevalka solnce slovenske svobode. In tudi obljuba resnične enakopravnosti vseh produktivnih slojev prebivalstva, izključujoče vsako nezdravo stanovsko hegemonijo, je morala le z iskrenim veseljem navdajati našo stranko, ki je in mora biti demokratična v najboljšem pomenu besede. Saj so združeni v njej — najboljši dokaz je v to slika današnjega zbora njenih zaupnikov! — zastopniki vseh delujočih stanov, od zavednega kmetovalca do nositeljev prostih akademskih poklicev, od industrialnega delavca in malega obrtnika do veletržca in veleposestnika. In vsi ti želimo priznavajoč drug drugemu nezavisen gospodarski obstoj, roko v roki, ramo ob rami, priboriti milemu našemu slovenskemu narodu nacionalno svobodo in boljšo kulturno in socialno bodočnost. (Tako je! Gotovo!)

Toda iz teh lepih sanj nas je nemilo vzdramil tisti komaj pretekli dan, ko je cesarska vlada proglasila svoj načrt državnoborske volilne reforme. Prepričati smo se morali, da ta načrt le silno nedostatno popravlja krvavo krivico, katero so avstrijski Slovani dolga desetletja morali prenašati v državnem parlamentu, da smo pa po tem načrtu zlasti mi Slovenci oguljufani nacionalno in socialno. (Tako je!) Pomnožilo nam se je pač na splošno število mandatov, ker se to celó po vladni interpretaciji splošnosti in enakosti volilne pravice zlasti na Kranjskem ni dalo preprečiti, toda tam, kjer je bil slovenski živelj tudi do sedaj najbolj tlačjen in preziran t. j. na Koroškem, hoče vladni načrt volilne reforme tudi vnaprej za nedogleden čas petrificirati to vnebovpijočo krivico;

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

V Markovih očeh je bila Lavra opravičena. Sicer je Marko uvideval, da se to ne da več popraviti, kar se je zgodilo, ali vsaj rešiti je hotel Lavro iz rok brezvestnih banditov, rešiti za vsako ceno.

Enakih misli kakor Marko je bil tudi Pikardi. Tudi ta je izprevidel, da mora nekaj storiti za Lavro. Propadala je od dne do dne. Kadar je prišla k njemu, je toliko jokala, da je končno osorno zahteval, naj pove kaj ji je, ali pa naj ponehajo njeni obiski.

Tedaj se je Lavra prestrašila in razodela je Pikardiju strašno svojo usodo. Povedala je, kako grdo ravna z njo Sancin in kako jo neusmiljeno pretepa, če ne prinese toliko denarja, kolikor ga on zahteva.

Pikardi je bil sicer hladnokrven človek in ni pojmlil, kaj je ljubezen do bližnjega, ali na Lavro so ga vezale posebne vezi. Lavra je bila edino

bitje na svetu, s katerim je ta trgovec shylokskega značaja imel sočutje.

„Zdaj ostaneš pri meni, dokler te ne rešim teh lopovov,“ je rekel Pikardi, ko je Lavra končala pripovedovanje o svojem martiriju. „Spočij se tu — jaz pa poskrbim, da spravi policija Sancina in njegova tovariša pod ključ. Nič se ne boj, Lavra, in zanesi se name, da izpolnim svojo obljubo.“

„Nikar, nikar,“ je prosila Lavra, „to bi bila moja smrt. Dajte mi nekaj denarja in pustite me, da grem. Kaj bi mi bilo pomagano, če bi Sancina tudi zaprl. Čez nekaj dni ali čez nekaj tednov bi ga zopet izpustili in potem — gorje meni. Tisočkrat mi je grozil, da me s svojimi zobmi raztrga na kose, če mu ne ostanem pokorna.“

Toda stari Pikardi je bil to pot trdoglav in se ni dal pregovoriti.

„Ne, Lavra, temu tvojemu trpljenju mora biti konec. Kar hočem storiti, to bi storil še za popolnoma tujega človeka, kaj šele zate. Vsak človek ima socialno dolžnost, da naznani pristojni oblasti storjena hudo delstva in prepreči infamije. Kar se je tebi zgodilo, to kriči do neba po maščevanju. Ti rablji, ki te izkori-

ščajo in trpinčijo, imajo gotovo še marsikaj drugega na vesti, in če pridejo enkrat pravici v roke, poteklo bo več let, predno pridejo zopet iz ječe. Tačas se bodo tvoje razmere izpremenile — lahko pojdeš tudi kam drugam, kjer te ne bodo našli — sicer se pa bodo po nekaj letih trde ječe skrbno varovali, da bi imeli zopet opraviti s sodnijo. Ostani torej tu in počakaj, kaj se zgodi.“

Lavra se ni več branila. Tudi ugovarjala ni več. Sancin je bil zlo mil njeno voljo; tako jo je bil zaslužnil, da niti tega ni mogla več izreči, kar je želela. Strah jo je bilo Sancina, tako strah, da bi se bila rada ustavila Pikardiju, toda njemu živci so bili preslabi celo za to.

Pikardi jo je zaklenil v svoje stanovanje. Bila je tu sicer popolnoma varna, ali vendar je trepetala bojazni. Poiskala je velik nož in se z njim oborožena skrila za omaro ter tu čakala tresoč se pri najmanjšem šumu s trdnim namenom, da si zabode nož v srce, če bi Sancin stopil pred njo.

Pikardi je bil znan z nekaterimi policijskimi uradniki in je kmalu izvršil svoj namen. Zapisnik, ki so ga napravili z njim, je bil precej obširen. Pikardi je povedal vse, kar je

vedel o Lavri, o Sancinu in o njegovih tovariših in policijski uradnik se mu je toplo zahvalil za ta pojasnila.

„V nekaj urah bodo ti lopovi v naših rokah,“ je pri slovesu rekel policijski uradnik Pikardiju. „Čim jih dobimo, vas nemudoma obvestim.“

Zadovoljno se je odpravil Pikardi domov. Spotoma je nakupil različnih jedil in nekaj steklenic vina ter se je potrudil, kolikor je mogel, da bi Lavro dobro zabaval, češ, naj pozabi svoje gorje in svoj strah.

Sancin in njegova tovariša niso imeli ta dan niti krajcarja denarja. Zato je bil Sancin poslal Lavro že koji po obedu k Pikardiju in ji ostro zabočil, da mora biti v dveh urah doma. Toda minile so štiri ure, začelo se je že mračiti in Lavre le ni bilo, Sancin je s tovarišema igral karte in nihče ni niti z besedico omenil Lavre, ali vsi trije so bili nestrpni in razburjeni. Ko je bila v sobi že taka tema, da se ni več razločilo kart, so nehali igrati in tedaj je eden Sancinovih prijateljev naenkrat rekel:

„Zgodilo se je že časih, da je kaka ženska ušla svojemu ljubimcu.“

„Zgodilo se je časih tudi že, da je bila kaka ženska povozena ali da si je na ulici nogo zlomila,“ je rekel Sancin z vidno srditostjo. „No, če se

Lavri ni nič takega primerilo, potem ji danes ustrojim kožo, da bo do smrti pomnila.“

Užgali so luč, ali ni se jim več ljubilo kartati.

„Ali ima kdo še kaj tobaka,“ je vprašal Sancin.

Niti tobaka niso več imeli.

Sancin je hodil kakor razljučen tiger po sobi. Odpasal je svoj jermen in ga ogledoval, potem ga položil na stol, kakor bi ga hotel imeti pri rokah.

Ob osmih je prišla postrežnica, da bi pripravila večerjo.

„Ali veste, kje stanuje Pikardi?“ se je surovo vprašal nanjo Sancin.

Postrežnica je slutila, da se pripravljala polom. Čim je videla, da Lavre ni doma, je sodila, da je tudi več ne bo.

„Natančno ne vem, kje stanuje, menda v ulici Lazzaretto vecchio ali pa na Aequedotto.“

Sancin je pahnil postrežnico iz sobe in začel zopet dirjati po stanovanju.

„Jaz jo naučim pokornosti, jaz jo navadam ubogljivosti,“ je sikal in stiskal pesti. Bil je tako strahovit, da sta se ga ustrašila celo njegova prijateljca. (Dalje prih.)

(To so zakrivali klerikalni izdajalci!) na Kranjskem pa meče ta načrt pod nož vse neagrarnne volilce, torej svet in inteligenco slovenskega naroda, eni sami stranki, ki vlada, zlorabeč globoki verski šut našega naroda, v znamenju nazadnjaškega ultramontanizma veliko še nerazsodno maso. (Tako je! Fej! To je res!)

Temu prepričanju se ne more odtegniti noben zaveden narodnjak, ki ima oči, da vidi, ušesa, da sliši in možgane, da misli. To nam spričujejo po številu in udeležitvi naravnost impozantni shodi, v katerih dajejo duška naši koroški bratje svojemu skrajnemu ogorčenju nad teptanjem njihovih narodnih pravic v znamenju splošne in enake volilne pravice; na drugi strani pa soglasne, od dne do dne množče se peticije naših kranjskih mest in trgov za emancipacijo meščanskega volilca od preteče agrarske hegemonije. Tudi naša državnozbornska delegacija je že krepko povzdignila svoj glas, preteč in pa svareč v obojnem pogledu; a vse to še ne zadostuje.

Vodstvo narodno-napredne stranke si je štelo v dolžnost, da v tem usodnem trenutku zbere vse svoje somišljenike in zaupnike v znamenju protesta zoper kodifikovanje omenjene narodne in socialne krivice. Tega spomina ne smemo zapustiti poznejšim rodovom, da smo molčali in roke križem držali tačas, ko je šlo za narodno in kulturno bodočnost domovine.

In ako se sedaj vprašamo, kako je mogla imeti vlada pogum, da je nasproti Slovincem na tako eklatanten način kršila načelo enakosti volilne pravice, tedaj pridemo do jako temne točke. Kakor znano, so se naši klerikalni poslanci kot najmočnejša jugoslovanska državnozbornska stranka polastili pogajanja z vlado glede volilne reforme. In ko se je razglasil vladni načrt, tedaj je zašumelo po slovenskem lesovju zlasti izven Kranjske, da so klerikalci prodali koroške Slovence za ceno, da se jim je na milost in ne milost izročila kranjska dežela. (Fej! Izdajalci!)

Dokazalo se jim to še ni, a oprali se tudi še niso. Nasprotno, njihovo dosedanje opravičevanje je silbo nerodno in sumljivo. Dvorni svetnik Šuklje je dokazoval sicer ribniškim kmetom, da je vladni načrt volilne reforme za Slovence naravnost sijajen, ker smo pridobili mesto dosedanjih 15 kar 23 poslancev, torej za celih 53% več. A pozabil je povedati pri tem, da je en sam omejni in zlasti koroški mandat vreden več, kakor trije kranjski. (Tako je! Res je!) Kranjskim poslancem se namreč vedne očita, da se nepoklicani vmešavajo v koroške zadeve in zategadelj našim prekorkaravanskim bratom ne morejo veliko pomagati. — Veliki katoliški gromovnik Šustersič pa se je vedel o priliki zadnjega državnozbornskega govora še bolj sumljivo. Najprej je zahteval poprav za — Galisko!! in potem stoprav se je prav rahlo dotaknil tudi krvave krivice, preteče našim koroškim bratom. To da misliti! Greh, kateri se očita kranjskim klerikalcem, je tako ostuden, da se je moral pričakovati od njihovega voditelja vse drugačen zagovor v parlamentu; in čemu ni šel med koroške Slovence ter jim lice v lice dokazal svojo dozdevno nekrivdo. To je bila njegova dolžnost in ker je ni izpolnil, zadobiva vedno več pristašev trditvev, da klerikalci za koroške Slovence ne marajo, ker so jim preveč liberalni in da jim rajši ne privoščijo nobenega poslanca, kakor pa protiklerikalnega. No, resnica je kakor olje in tudi to pot bo prej ali slej splavala na površje!

Sedaj pa h kranjski volilni geometriji. Imel sem priliko že v ljubljanskem občinskem svetu dokazati, pustivši popolnoma v stran politiko, da vsebuje vladni načrt veliko socialno krivico, ker daje v roke vso moč agrarnemu elementu na škodo mestnemu prebivalstvu. Naglašal sem in to poudarjam tudi na tem mestu, da se interesni konflikt agrarnega prebivalstva na eni, uradniškega in industrijalno obrtnega ter prostim poklicem

pripadajočega pojavlja na drugi strani kakor po celem svetu tako tudi pri nas. To je pač naravna in neizogibna posledica boja za gospodarski obstanek v človeški družbi današnje strukture. Zategadelj pa je tudi prvi predpogoj resnično enake volilne pravice, da spravi v pravilno razmerje te nasprotno elemente in zabrani krivično majorizovanje drugega po drugem. In v resnici je vlada upoštevala ta argument skoraj povsod, le pri nas na Kranjskem ne. In ravno tu bi bilo to najpotrebnejše, ker mestni in kmetijski volilci stoje slučajno po večini tudi v dveh različnih političnih taborih ter je vsled tega nevarnost krivičnega majorizovanja tem večja. Ako bi imela naša klerikalna stranka le količkaj čuta za politično spodobnost, bi morala to tudi sama spoznati ter privoliti v to, da se zajamči mestnim volilcem in industrijalnemu delavstvu primerno število mandatov. A mesto tega se z nezasišano strastjo upira tej zahtevi pravičnosti in tudi s tem utruje sum, da obstaja tajna vez med teptanjem političnih in narodnih pravic koroških Slovincem in oropanjem mestnih volilcev kranjskih. (To je tudi prav gotovo res!)

Spričo temu položaju je neobhodno potrebno, da narodnapredna stranka dvigne o pravem času svoj protest zoper tako falzifikovanje načela enakosti volilne pravice in čast bom imel, da Vam, spoštovani somišljeniki in zaupniki, predložim v imenu vodstva primerno tozadevno resolucijo, katero naj naši državnozbornski poslanci predložijo na pristojnem mestu. Pripomnim vnovič, da so poleg Ljubljane in trgovske zbornice tudi najuglednejše mestne občine po deželi že sklenile primerne peticije, ki bodo našim poslancem krepka opora pri njihovem prizadevanju v interesu pravice. Dvomiti ni, da bodo sledile tudi še ostale prizadete občine in vaša naloga bodi, dragi rojaki, da v to pripomorete.

Ako bi pa ostal ves naš odpor proti vsemu pričakovanju brez uspeha, tedaj pa prepuščamo našim poslancem, da brez strahu izvajajo primerne posledice nasproti volilni reformi, ki je glede slovenskega naroda zgolj podla karikaturna splošne in enake volilne pravice. (Tako je! Res je! Taka je avstrijska pravičnost!)

V tem slučaju bi morala izvajati narodnapredna stranka iz položaja tudi še druge posledice. Naši deželnozbornski poslanci so se izrekli iskreno in odkrito za načelo splošne in enake volilne pravice tudi glede deželnega zbora. Dokazati so hoteli s tem, da so zastopniki resnično demokratične in svobodomiselnne stranke, ki odklanja vse stanovske privilegije in ki priznava pravico do primerne zastopstva vsem produktivnim stanovom tudi v korporacijah, ki nimajo pravice do globokosežnega socialnega zakonodajstva, na katerem so v prvi vrsti interesovane širše plasti prebivalstva. A sedaj, ko smo prišli do znanja, kako sofistčno interpretujeta pojem enake volilne pravice vlada in klerikalna stranka, moramo biti pozorni tudi v tem pogledu, da ne bomo ogoljufani dvojno in dvakrat. Zategadelj vam priporočam strankino vodstvo tudi resolucijo v tem smislu, da je sprejeti naši deželnozbornski delegaciji le tako volilno reformo, ki bo izključila majorizovanje ali celo preziranje kateregakoli stanu. — Tega se ne more in ne sme zahtevati od slovenske inteligence, ki je bila, je in bo prva nositeljica nacionalne ideje, da bi vrgla sama sebi vrh okoli vratu. V tem ne more obstajati pojem enakosti volilne pravice in zategadelj nam ne sme nihče očitati, da bi bili postali nezvesti svoji besedi.

Prisegli smo na pravico. A pravica je ena sama, a v vladni predlogi je ne vidim, iz postopanja „Slov. ljudske stranke“ je ne slišim. (Viharno dobro-klici in ploskanje.)

Spoštovani somišljeniki! V imenu dosedanjega vodstva strankinega priporočam Vam, da sprejmete sledečo resolucijo:

Shod zaupnikov narodnapredne stranke, zbran dne 25. marca 1906 v Ljubljani skleni soglasno:

1.) da protestuje z največjo ogor-

čenostjo zoper razdelitev volilnih okrajev na Koroškem v vladni predlogi državnozbornske volilne reforme, ker ta razdelitev bije v lice načelu splošne in enake volilne pravice ter narodne ravnopravnosti, obsojajoč v politično smrt nbd 50.000 koroških Slovincem.

2.) da odklanja z vso odločnostjo preziranje mest, trgov in industrijalnih krajev pri določitvi volilnih okrajev na Kranjskem v isti vladni predlogi, ker izroča to preziranje spričo naših posebnih razmer na milost in ne milost vse neagrarnne volilce eni sami politični stranki in zahteva vsled tega:

3.) da se koroške Slovence združi v dva posebna volilna okraja;

4.) da se ustanovi za Kranjsko poleg Ljubljane še dva mestna volilna okraja;

5.) naroča narodnaprednim deželnim poslancem, da pritrdijo svoj čas le taki deželnozbornski volilni reformi, ki bo zajamčila v okviru splošne in enake volilne pravice primerno zastopstvo vsem produktivnim stanovom prebivalstva.

Resolucija je bila z največjim navdušenjem soglasno sprejeta.

Reorganizacija stranke.

Član eksekutivnega odbora dr. K. Triller je k tej točki govoril sledeče:

Spoštovani somišljeniki!

Dvanajst let je minilo, odkar je naša stranka zadnjič kodifikovala svoj program. To je v našem, tudi politično hitro živečem času dolga doba in tajiti se ne da, da so se od tedaj tudi pri nas bistveno izpremenile politične, kulturne in gospodarske razmere. S temi izpremenjenimi razmerami je treba spraviti v sklad in soglasje naš program, to pa tembolj, ker bo volilna reforma, naj se dožene v tem ali onem obsegu, brezdvomno radikalno spremenila vse politično in javno življenje. Vodstvo stranke je vsled tega sklenilo, da Vam priporočam temeljito revizijo našega programa iz leta 1894. Le ako si začrtamo točno in natančno svoj pot, mogoče nam bo v teh težkih časih koncentrovati vse ljudske sile, združene v naši stranki, doseči enotno delovanje in enotno vojskovanje, mogoče bo mobilizovati, organizovati in osredotočiti vso narodovo energijo.

Novi program naj bi bil sezidan na temelju nacionalizma, demokracije, svobodomiselnosti in — last not least! — socialnih reform. Končni smoter naše stranke je in mora biti, da pribori vsem Slovincem svobodno nacionalno življenje, napredovanje, kulturno in gospodarsko blagostanje ter socialno pravičnost. V to svrhu zahtevamo narodno avtonomijo v najširšem pomenu besede. Ustanovitev višjega deželnega sodišča za vse slovenske pokrajine s sedežem v Ljubljani in uveljavljenje slovenskega notranjega uradnega jezika, enotna reorganizacija vsega slovenskega šolstva, ustanovitev slovenske univerze, to naj bodo naši prvi cilji na polju narodne avtonomije. (Dobro-klici.)

V versko-kulturnem pogledu smo kot moderna napredna stranka za popolno neodvisnost vseh verskih izpovedanj v okviru državnih zakonov. V notranja verska in cerkvena vprašanja se dosledno ne vtikamo, protestujemo pa zoper vsako zlorabo cerkvene in duhovske oblasti v politične namene in zahtevamo tozadevnih najstrožjih legislativnih odpomočkov. (Tako je!)

Na polju narodne izobrazbe zahtevaj stranka predvsem svobodno šolo in v to svrhu izdatno izboljšanje gmotnega položaja učiteljskega stanu roko v roki s povišanjem znanstvene in strokovne njega izobrazbe. (Dobro!) Nujno potrebna je ustanovitev kmetijsko-nadaljevalnih šol z gospodinjskimi tečaji, obrtno-nadaljevalnih in meščanskih šol trgovskega oziroma obrtnega značaja po meri lokalnih potreb, trgovske akademije in organizacija umetno-obrtnega šolstva. V interesu razširjenja kulturnega obzorja prostega naroda naglašajo stranka veliko važnost ljudske literature svobodomiselnega in popularno-znanstvenega značaja, ustanavljanje ljudskih knjižnic in prirejanje javnih predavanj. (Dobro!)

Narodno-napredna stranka priznava nadalje enakopravnost in enakoveljavnost vseh stanov in odklanja nadvladje, bodisi politično ali socialno, kateregakoli stanu. V narodno-gospodarskem pogledu narodno-napredna stranka pripoznava, da je kmetijski stan takorekoč rezervuar, iz katerega se dotaka drugim stanovom vedno sveža kri (dobro!); protestuje pa zoper vsled vladne volilne reforme preteče terorizovanje ostalih produktivnih stanov po agrarnem. Zakon zoper razkosavanje kmetij, ureditev kmetijskega realnega kredita, olajšanje oziroma odprava dedinskih in prenosnih pristojbin, kmetijski produkciji pravična pogodba z Ogrsko in trgovinske pogodbe s sosednimi državami, koristna prometna tarifna politika, sploh primerne naprave in naredbe v svrhu kvantitativnega in kvalitativnega izboljšanja dosedaj pasivne kmetijske produkcije in končno boljša strokovna naobrazba — to so glavne potrebe kmetijskega stanu. (Dobro!)

Edeu poglavitnih stebrov naroda je tudi krepak in svoboden trgovski stan (tako je!), in tu obsoja narodnapredna stranka predvsem temu stanu sovražno in neplodno združevanje kmeta-konzumenta. Nadalje je treba priboriti trgovstvu z državno pomočjo vsestransko pristopno višjo splošno in strokovno izobrazbo in zakonite odpomoči zoper proletarizovanje trgovstva po nepošteni konkurenci tujega velikega kapitala. Pozdravlja pa narodno-napredna stranka udeležitev in združenje domačega kapitala v interesu osamosvojitve velike industrije, razširjanje prometnih cest ter razkritja in izkoriščanja naravnih bogastev naših dežel.

Krepke pomoči je potreben tudi velevažni obrtni stan, ki hira v prvi vrsti na nedostatni strokovni in kupčijski izobrazbi, na zastarelosti produkcije in pomanjkanju kapitala. Obrtno zadružništvo je treba spopolniti ter priboriti mu večji vpliv in veljavo. Poskrbeti je obrtniku tudi cenejši in lažji kredit ter rešiti vprašanje o prepotrebni mojrstrskih bolniških blagajnah ter o preskrbi za stare dni. — Narodno-napredna stranka slednjič popolnoma uvideva krivični položaj delavskega stanu, zlasti onega, ki stoji v službi veleindustrije in velikih prometnih podjetij ter je vsekdar pripravljena z vso vnemo podpirati socialno organizacijo tega enakopravnega stanu v dosezanje boljše bodočnosti. Stranka je zlasti za omejitve ženskega in otroškega dela v tovarnah, za izdatno starostno in invaliditetno preskrbljenje vseh delavskih slojev ter drugih privatnih itd. V to svrhu bo de stranka podpirala vsako resnično delavsko stranko.

To naj bi bile glavne poteze našega programa.

Končno bi bilo naglašati še naše širše slovansko stališče. Slovensko ozemlje je skrajno eksponirano in naš narod premajhen, da bi zamogel s samopomočjo doseči proti vsem sovražnikom zavarovano, samostalnost, zategadelj moramo iskati pomoči v združenju vseh jugoslovanskih pokrajin, kar jih spada pod našo monarhijo, v to svrhu pa podpore vseh slovanskih narodov.

Spoštovani somišljeniki! Ako se izrečete za te vodilne misli našega bodočega programa, Vas prosim, da sprejmete sledeči predlog:

Bodočemu izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke se naroča, da izdela podroben program stranke na podlagi tega poročila ter ga predloži v odobrenje novemu shodu zaupnikov, ki naj se skliče v to svrhu še tekom letošnje jeseni.

Že med govorom je bilo pri vsaki točki vsestransko, glasno odobravanje, a ko je predsednik dal predlog na glasovanje, je zašumelo po dvorani viharno pritrdjevanje in vse roke so bile v zraku. Predsednik je s ponosom konstatoval, da so predlogi soglasno sprejeti. Naznanil je, da bo naloga bodočega izvršilnega odbora, natisniti ves program kak mesec pred velikim shodom, ki bo sklican še to jesen na dva dneva, da se bo vsakdo lahko o vsem natanko poučil ter se pripravil na debato. Prosi pa še sedaj vse prisotne za polnoštevilno udeležbo, a vsak naj jih še več pridobi, da bo res

mogoče postaviti organizacijo na širšo podlago. (Viharno pritrdjevanje.)

Novi izvrševalni odbor.

V imenu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke je poročal dr. Tavčar. Izjavil je, da je izvrševalni odbor že davno čutil potrebo reorganizacije, dosedanja organizacija je bila sicer lepa in dobra, a žal, ostala je le bolj na papirju. Sčasoma se seveda življenje v vsaki stranki bistveno izpremeni. Brezdvomno bo morala naša stranka ostati v ožji dotiki z narodom (Klici! Res je!), ako se hoče izpopolniti. Tudi sklepi današnjega shoda ne bodo rodili sadu, ako se ne spravijo v dejanje. Prvi pogoj nove organizacije je ta, da napravi stranka v Ljubljani središče za svoje delovanje. V ta namen se mora predvsem ustanoviti tajniško mesto, ki se naj poveri mladi, energični in delavni moči. (Dobro!) To bodi prva naloga novega izvrševalnega odbora. Za to pa je seveda treba finančnih sredstev. S praznimi žepi se nikjer ničesar ne doseže. Pogoj za organizacijo je, da se razširi tudi po deželi od sodnega okraja do okraja, od občine do občine. Pridobiti je treba vse odličnejše naše može za organizacijo delovanja.

Stranki se očita, da je premalo skrbela za naraščaj. To se je očitalo morda po pravici. Pojavila se je revoicija takozvanih mladih. Protij temu nima nihče ničesar, toda ta revolucija ne sme segati tako daleč, da bi vse razbila. Naš največji greh je, da smo postali stari. (Smeh.) Mi vsi bi bili rajši mladi, kakor pa sivi in neokorni. Naj se pokličejo na krmilo mladi, a tudi delo starih se ne sme devati v nič (Viharno klicanje: Nikakor ne!), tudi mi smo storili kaj dobrega (Vsestransko pritrdjevanje in živio-klici); postavili smo stranko na trdno stališče. (Tako je! Slava! Viharno ploskanje.) V nasprotni stranki imajo svoje bogove (Klici: A so belcebubi!), katerim se morajo klanjati ter jih častiti. Celo ljubljanskemu uradnemu listu očitajo, da premalo časti te bogove. (Veselost.) Naša stranka ne potrebuje svojih bogov, naša stranka nima niti svojega oficijalnega voditelja, ker je demokratska. (Tako je! Viharno ploskanje.) V nasprotni stranki pa zajaha dr. Šustersič svoje pristaše, kakor se zajaha apeniški osliček. (Smeh.)

Končno je predlagal, naj se v novi eksekutivni odbor izvolijo sledeči gospodje, in sicer: A. Ljubljanski člani: Jelenc Luka, dr. Jenko Ivan, Knez Ivan, Kozak Josip, Lenarčič Josip, dr. Novak Fran, Pirc Gustav, dr. Ravnihar Vladimir, Rohrmann Viktor, dr. Triller Karel, Turk Josip, dr. Windischer Fran. B. Z dežele (a za Gorenjsko): Dr. Kraut Alojzij, dr. Kušar Josip, Lenček Niko, dr. Vilfan Janko; (b za Dolenjsko): Puhek Janko, dr. Romih Tomaž, Rus Ivan, pl. Sladovič Simon; (c za Notranjsko): Ditrich Anton, pl. Garzarolli Fran, Gruden Ivan, Hrovatin Anton.

Vsi predlagani so bili z velikim navdušenjem in soglasno izvoljeni. Državni in deželni poslanci napredne stranke so eo ipso člani eksekutivnega odbora.

Za besedo se je oglašil podpredsednik, metliški župan g. Fr. Jutraš.

Ko se je shodu predstavil, je naglašal v svojem govoru, da njega in njegovih rojakov, ki so se radostno odzvali pozivu eksekutivnega odbora, da se udeleže današnjega zaupnega shoda, ni ustrašila dolga in težavna pot preko Gorjancev, da niso štedili niti truda niti časa, da prihite v Ljubljano, ko jih kliče strankino vodstvo na velevažen shod, ki ima nemara značiti razdobje v zgodovini slovenske narodnapredne stranke.

Govornik in njegovi ožji rojaki so bili vedno zvesti pristaši narodno napredne stranke, katero so ves čas njenega obstanka podpirali po svojih močeh; vedno so tudi volili v zakonodajalne zastope kandidate, ki jim jih je priporočala narodnapredna stranka. In ti poslanci so vselej storili svojo dolžnost in delovali, kolikor

je bilo v njihovih močeh, za korist in blagor svojih volilcev. Našim poslancem se je sicer že opetovano očitalo, da ne store ničesar in da zamenjajo svoje poslanske dolžnosti. Toda to očitanje je neutemeljeno in vsled tega krivično. Poslanci so storili, kolikor jim je bilo mogoče, in bi prav gotovo storili še več, ako bi jim ne bile vezane roke. Da niso toliko dosegli, kolikor bi bilo želeli, so pač v prvi vrsti krive razmere. Ali se nihče več ne spominja obstrukcije, ki je tako v državnem, kakor v deželnem zboru leta in leta zavirala vsako plodonosno delovanje? In te obstrukcije vendar niso zakrivila naši poslanci, ki so imeli vselej resno voljo, da izpolnijo svojo dolžnost in delujejo za interese svojih volilcev. Govornik je slovesno izjavil, da je pri poslancih vselej našel opore in pomoči, kadarkoli se je obrnil nanje; zato tudi ne dvomi, da so le-ti sli drugim na roko, ako so pri njih iskali pomoči ali zaščite.

Preko 40 let so Metličani z drugimi dolenjskimi mesti in trgi volili v posebni skupini svojega poslanca; po novi volilni reformi bi naj izgubili to svojo pravico in se dali udušiti od volilcev nasprotne stranke. To se ne sme zgoditi. Naši poslanci naj vztrajajo v odporu proti volilni reformi, ki hoče kranjskim mestom in trgom odvzeti svoje dosedanje zastopstvo. Naglašalo se je, da se na jesen skliče nov shod narodno napredne stranke, ki bo trajal več dni. To misel je pozdraviti. Gotovo je, da se bo prihodnjega shoda udeležilo še več somišljenikov iz Bele krajine, kakor danes, dasi niso tako srečni kakor drugi, da bi se skozi do Ljubljane vozili z železnico.

Govornik, ki je žel za svoja izvajanja, vsestransko priznanje, je končal z apelom na narodno napredne poslance, naj tudi v bodoče posvetijo vse svoje moči dobrobiti slovenske narodne stvari in koristi svojih volilcev.

Govornik uradništva.

V imenu uradništva je spregovoril g. Ivan Roštan.

Imel sem namen, je naglašal govornik, prositi za besedo že preje, ko je g. dr. Triller podal načrt strankinega programa in razpravljal o zadevah, ki jih bo potreba sprejeti v program. To misel sem pa opustil. Da sem se sedaj oglašil, so mi dale neposreden povod v to volitve v novi eksekutivni odbor.

Čudim se namreč, da se ni sprejel med kandidate v izvrševalni odbor nobeden izmed državnih in avtonomnih uradnikov, takisto se mi pa zdi čudno, da se v načrtu narodno-naprednega programa ni niti z besedico dotaknilo upravičenih uradniških zahtev.

Za narodnonapredno stranko je današnji dan zgodovinske važnosti. Nekateri elementi so namreč upali, da bo na tem shodu pokopana narodnonapredna stranka. Ta zločesta nada se ni izpolnila in od gotovih strani napovedani in željno pričakovani polom ali razkol v stranki je izostal.

Stranka se je reorganizovala in upravičeno se danes lahko reče: Narodnonapredna stranka je mrtva, živela narodnonapredna stranka. (Viharni živio-klici, pritrjevanje in ploskanje.)

Na Kranjskem se v zadnjem času organizujejo vsi stanovi, povsod je v tem oziru zapaziti živahno gibanje in življenje. Tudi uradniki so se jeli zavedati, da je v združitvi in krepki organizaciji moč in spas. Zato so si ustanovili svoje društvo „Naša zveza“, ker so videli, da jim ne bo pomagala nihče, ako si ne pomagajo sami.

Klerikalna stranka, ki se je pred kratkim po krivici prekrstila v „Slovensko ljudsko stranko“, ni za uradništvo ničesar storila. Kako tudi, saj je njen voditelj pred leti uradnikom javno očital, da so oni tisti elementi v državi, ki samo žró, žró in žró, ne delajo pa ničesar. Od stranke, ki ima takega voditelja, pač ni pričakovati, da bi se zavzemala za uradniške težnje in zahteve. Vkljub temu se je pa jela ta stranka v zadnjem času kazati nekoliko bolj prijazno zlasti napram nižjim uradnikom. Jela

je pač uvidevati, da so uradniki važen faktor v političnem in strankarskem življenju.

Slovensko uradništvo je najplemenitejša vejica na narodnem telesu, ono je cvet slovenskega naroda, ki je tudi lahko ponosen na to svojo vejico. (Burno pritrjevanje in klici: Tako je, res je to!) To uradništvo je bilo z malimi izjemami vselej na strani narodno-napredne stranke. Navzlic temu pa stranka za uradnike ni storila toliko, kolikor bi morala. To je bil povod, da se je uradništvo politično organiziralo v „Naši zvezi“. To ni bilo po volji gotovim krogom v narodno-napredni stranki, zato so jeli agitirati proti „Naši zvezi“. Posledica tega je bila, da so višji uradniki obrnili društvu hrbet. Govornik je končal svoja izvajanja z besedami: Dandanes uradništvo ni več tista kasta, ki bi se morala brezpogojno klanjati vladi in ki bi bila slepo orodje v njenih rokah. Uradniki reprezentujejo danes moč, ki jo ni moči podcenjevati, ampak ki je je treba resno vpoštevati in ž njo tudi računati. Zato tudi lahko upravičeno trdim, da bo ona stranka v deželi močna in silna, ki bo imela na svoji strani uradništvo! (Dobro-klici in burno ploskanje.)

Odgovor na pritožbo.

Glede na izvajanja predgovornikova se je oglašil za besedo dr. K. Triller. V svojem govoru je naglašal, da goji narodno-napredna stranka največje simpatije do uradništva in iskreno pozdravlja vsak korak, ako se le to organizuje bodisi v „Državni zvezi avstrijskih uradnikov“, bodisi v „Naši zvezi“. Zato je tudi docela umljivo, da sprejema stranka zahteve uradništva kot bistveno točko v svoj program. Govornik je v velikih potezah očrtal program, za to mu je točka, ki se tiče uradništva, nehote ostala v peresu; lahko pa s polnim pravom trdi, da je docela izključeno, da bi se tako važna zadeva, kakor so uradniške zahteve, izpustila pri končni redakciji iz programa.

Kar se tiče očitanja, da se ni noben uradnik sprejel v eksekutivni odbor, je treba pojasniti, da odbor iz taktičnih razlogov ni poklical v eksekutivno nobenega državnega uradnika, ker je bil mnenja, da bi se s tem dotičnikom v danih razmerah lahko škodovalo. Sklenilo se je pa, da se potom kooptacije pokliče v izvrševalni odbor več uradnikov.

Očitanje, da bi narodno-napredna stranka ne bila za uradništvo ničesar storila, je krivično. Stranka se je vedno zavzemala za upravičene terjatve uradnikov in če v tem oziru v državnem zboru ni mogla dosti storiti, je krivo to, ker je njena delegacija premaloštevilna. Kjerkoli pa imajo naprednjaki vpliv in moč, povsod so delali na to, da se čim najbolj ugodno uradniškim postulatam. V podkrepitve svoje trditve se je govornik skliceval na deželni zbor, kjer se je napredna stranka najbolj trudila, da so se deželnim uradnikom regulirali prejemki, na občinski svet, kateremu se v najkrajšem času predloži predlog o zvišanju plač magistratnih uradnikom in „Mestno hranilnico“, kjer so se uradnikom tako povišali prejemki, da se iz tega lahko sklepa, da ima narodno-napredna stranka srce za uradništvo.

Govornik je nato stavil dodatni predlog, naj se v program sprejme tudi točka, tičočna se uradniških zahtev, ki se naj redigira v sporazumljenju z zaupniki „Naše zveze“ in „Državne zveze avstrijskih uradnikov“.

G. dr. Ivan Tavčar je izjavil, da je to pot prvič slišal, da bi se bil pojavil v narodno-napredni stranki odpor proti uradniškemu društvu „Naša zveza“. To je popolnoma izključeno, ker stranka pozdravlja z veseljem vsako stanovsko organizacijo; kakor je svojedobno z veseljem sprejela ustanovitev trgovskega društva „Merkurja“, tako pozdravlja z zadoščenjem tudi organizacijo „Naše zveze“. Ustanovitvi „Naše zveze“ torej ni bila in ne more biti nasprotna narodno-napredna stranka, pač pa ji je sovražna, kakor je obče znano,

višja birokracija, ki si je nadela nalogo, razbiti to društvu. Saj je splošno poznato, da je prišel neki slovenski višji uradnik v hude neprilike, ker je bil udeležen pri ustanovitvi „Naše zveze“.

Kar se tiče očitanja, da ni bil noben uradnik sprejet v eksekutivni odbor, se zdi govorniku potrebno popolniti pojasnila tovariša dr. Trillerja. Odbor je v svoji zadnji seji, pri kateri pa dr. Triller po naključju ni bil navzoč, razpravljal o tem, da-li bi ne kazalo poklicati v eksekutivni odbor tudi zastopnike uradništva. Sklenilo se je, da se to stori in odbor se je obrnil na nekatere ugledne uradnike in jih vprašal, da-li bi ne hoteli stopiti v eksekutivni odbor. Ti so pa izjavili, da je boljše, ako se uradniki ne izvolijo v izvrševalni odbor. Z ozirom na to izjavo se je zaključilo, da se zastopniki uradnikov na shodu ne volijo, marveč da se potom kooptacije pokličejo v eksekutivni odbor. (Živio in dobro-klici.)

Predsednik je na to dal na glasovanje listo kandidatov v eksekutivni odbor; vsi kandidati so se soglasno izvolili. Takisto je bil soglasno sprejet dr. Trillerjev dodatni predlog.

Takozvana „zveza“ z Nemci.

Predsednik g. župan Hribar je nato naglašal, da je pravzaprav dnevni red zaupnega shoda izčrpan, vendar pa da v razpravo še slučajnosti, da se ponudi vsakomur prilika, da izrazi svoje želje in nasvete napram novemu strankinemu eksekutivnemu odboru.

Za besedo se je oglašil občinski svetnik ljubljanski g. Lenče.

V svojem govoru je povdarjal, da se je narodno-napredni stranki že opetovano z nasprotne strani očitala zveza z Nemci, trdilo se je, da nismo samostojna stranka, marveč samo privesek kranjske nemškiške stranke. To je hudo očitanje in v interesu slovenske javnosti je, da se ta zadeva temeljito pojasni in se odkrito pove, koliko je na tej stvari resnice in koliko laži. Govornik je prosil eksekutivni odbor, naj razmerje med narodno-napredno stranko in med veleposestniki temeljito pojasni in enkrat za vselej napravi konec vsakim dvomom in natolecevanjem.

Predsednik g. župan Hribar je pozval dr. Ivana Tavčarja, naj odgovori na to interpelacijo.

Nisem mislil, je pričel dr. Tavčar, da mi bo danes na tem shodu treba govoriti o stvari, ki je bila že zdavnaj temeljito pojasnena. Zasluga, da se je ta že tolikokrat vsestransko pojasnena zadeva vnovič sprožila, gre „Slovencu“, ki mu je ta shod silno napoti in ki se v poti svojega obraza trudi povzročiti, da bi naše zborovanje ne bilo uspešno, ali da bi se vsaj završilo s kakšnim nesoglasjem. Kako silno je „Slovencu“ napoti naš shod, izpričuje dejstvo, da je v svoji onemogli jezi, ko so mu pošle že vse psovke iz obširnega njegovega besednjaka, pisal, da bo shodu narodno-napredne stranke predsedoval kak blaznik s Studenca. (Klici ogorčenja.)

Razmerje med narodno-napredno stranko in veleposestniki je že jasno vsakomur, samo „Slovencu“ še ni jasno; zato mu radi privoščimo veselje, da pogreva to stvar pri vsaki mogoči priliki.

Kakor je znano, je klerikalna stranka pri zadnjih deželnozbornih volitvah uvedla strastno agitacijo proti podpori, ki jo dobiva slovensko gledališče od dežele, in izjavila, da bo v dež. zboru glasovala proti dovolitvi te podpore, češ da nikakor ne gre, da bi se Ljubljanci zabavali na stroške kmetijskega davkoplačevalca.

Vsak naobraženec mora priznati, da je gledališče za vsak narod eminentno kulturnega pomena. Naše gledališče je bilo takrat v tako opasnem položaju, da bi bilo uničeno, ako bi se mu odtegnila deželna podpora. Da reši gledališče, je narodno-napredna stranka sklenila dogovor z veleposestniki, v katerem se je določilo, da glasujeta oba kluba — narodno napredni in veleposestniški — za podporo slov. in nemškemu gledališču in da se v dež. šolski svet pošlje mesto klerikalca zastopnika vele-

posestva. V tem dogovoru torej obstojita „zveza“, ki je povzročila že toliko prahu. Naglašati je treba, da je ta dogovor obsegal samo pravkar navedene točke in da je stranka imela v narodnih vprašanjih popolnoma nevezaneroke, kar je jasno dokazala s svojim delovanjem v dež. zboru. (Viharno pritrjevanje in dobro-klici.)

Govornik je pred nedavnim časom vprašal dr. Šusteršiča, ako je njegova stranka v zadevi slovenskega gledališča spremenila stališče in ako bi bila voljna dovoliti slov. gledališču običajno podporo. Dr. Šusteršič je izjavil, da njegova stranka slej ko prej ne dovoli in ne da niti vinarja za slovensko gledališče.

V takšnih razmerah je govornik naravnost ponosen, da je pred leti rešil slovensko gledališče, ta eminentno kulturni faktor. (Burni klici: Tako je! Res je to!) Govornik se odločno zavaruje proti očitanju, da bi bila taktični dogovor z veleposestniki sklenila samo on in župan Hribar, marveč res je, da sta dogovor odobrila klub in eksekutivni odbor. (Klici: Res je!) Klerikalci se jeze, da se je sklenil ta dogovor, ker se jim je s tem vzela možnost, priti do večine. (Viharno odobravanje.) Na drugi strani je pa treba opozoriti, da tudi klerikalci sklepajo takšne taktične „zveze“. Klasičen zgled tega so v zadnjem času — Jesenice. (Burno pritrjevanje. Klici: Na Jesenicah se je zgodilo izdajalstvo, ne pa tu! Kaj je pa zveza Zabukovca z Luckmanom? Rohrmann: Prijatelj Lenče, obrni se na Zabukovca, to je prava adresa. Lenče: Mi je tudi znano!) Razloček med našim dogovorom in klerikalno zvezo na Jesenicah je le ta, da smo mi sklenili dogovor iz rodoljubja, da bi varovali narodne interese, klerikalci so pa sklenili zvezo z Nemci zgolj s strankarskih ozirov. (Viharno pritrjevanje in ploskanje.)

Postopanje klerikalcev na Jesenicah je bilo res izdajalsko, ker bi se bilo vsled te zveze lahko prigodilo, da bi bile Jesenice prišle v nemške roke. In kaj bi to pomenilo za slovensko narodno stvar, pač ni treba naglašati. (Burno pritrjevanje. Klici: Tako važno postojanko so hoteli izdati Nemcem! Škandal! G. Lenče, ali niso to izdajalci?)

Govornik je koncem svojega govora še naglašal, da so narodno-napredni poslanci v dež. zboru v narodnih vprašanjih vedno z vsjo energijo postopali, kar zlasti dokazuje zadeva slovenskega vseučilišča.

Ko je dr. Tavčar končal svoja izvajanja, so zagrmeli gromoviti živio-klici po dvorani in viharnega ploskanja in pritrjevanja ni hotelo biti konca.

Ker se ni nikdo oglašil za besedo, je predsednik g. župan Hribar zaključil shod z željo, da bi se drugič zaupnega shoda, ki bo v jeseni in ki bo trajal več dni, udeležilo še impozantnejše število zaupnikov, kakor danes, to tem bolj, ker bo takrat imel vsakdo priliko, da bo izpovedal svoje mnenje in nasvete pri končni redakciji strankinega programa.

Tako se je končal ta shod nad vse pričakovanje krasno, v veliko jezo in razočaranje klerikalnih nasprotnikov.

Volilna reforma.

Dunaj, 25. marca. „Kons. Korr.“ poroča, da se bo v odseku za volilno reformo bila glavna bitka pri tistih točkah, katerih ugodno rešitev stavijo konservativne stranke za predpogoj, da glasujejo za volilno reformo. Konservativne stranke imajo v tem oziru že izdelane vse načrte in predloge.

Včeraj so imeli kmetovalci iz cele Nižjeavstrije v mestni hiši zborovanje, na katerem so sprejeli resolucijo, v kateri so se izrekli za vladno volilno reformo ter zahtevali, naj načrt postane čimpreje zakon.

Iz odsekov.

Dunaj, 25. marca. Sanitetni odsek je včeraj po daljši debati odklonil predlog dr. Ellenbogna in Ofnerja, naj bi se lekarnam, ki

šest mesecev počivajo, odvzela koncesija.

Poljski klub bo v torek pozval načelnika železniškega odseka barona Schwegla, naj skliče sejo tega odseka, da razpravlja o investicijskem programu železniškega ministrstva. V poljskem klubu so namreč nezadovoljni, da na tozadevne interpelacije, ki so bile podane že pred tedni, še do danes ni odgovora.

Absolutizem na Ogrskem.

Budapešta, 25. marca. Minister Kristoffy je izdal naredbo, s katero se shodi tudi v zaprtih prostorih smejo vršiti le z oblastvenim dovoljenjem. S tem je na Ogrskem odpravljena ustavna pravica shajanja in zborovanja.

Občni zbor velike županije Maroš-Vaşarhely je kraljevi komisar z orožniki preprečil. Ker so komitatno zbornico zasedli orožniki, hoteli so odborniki zborovati kar na cesti, potem pa v neki gostilni, a povsod so jih orožniki razgnali. Obenem je kraljevi komisar suspendiral avtonomijo tega komitata ter prevzel njegove posle v svoje roke. To se je zgodilo zato, ker komitat vkljub opetovanim pozivom ni hotel oddati vplačanih davkov.

„Magyar Hirlap“ poroča, da izide dne 9. aprila v uradnem listu kraljevo lastnoročno pismo, ki razpiše nove volitve.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 25. marca. Izšla je oficijozna knjiga, ki navaja po imenih vseh 1039 Bolgarov, ki so jih v letih 1903 in 1904 v Macedoniji pobili Turki, Albani in Grki. Turška vlada je takoj odgovorila, da so položaj v Macedoniji zakrivila Bolgari s svojimi vstaškimi četami in da so turške izgube na osebah in materijalu še mnogo večje.

Carigrad, 25. marca. Hilmi paša poroča o uničenju dveh vstaških čet. Dne 17. t. m. so turški vojaki pri Ramnu zajeli v neki hiši četo 7 mož. Med bojem je baje neki vstaš vrigel bombo, vsled česar se je hiša užgala in vsi ustaši so zgoreli. Drugi dan je bil enak spopad v Dibru (vilajet Bitolj). Tudi tu je padlo vseh devet vstašev, dočim so Turki izgubili le enega vojaka.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 25. marca. V vladnih krogih se še vedno resno boje novega štraka železničarjev. V ta namen so na vseh železničnih postajah vojaški oddelki s topovi. Kolodvori ostanejo tako zastraženi do sklicanja državne dume.

Vlada je izdelala nov načrt za dohodninski davek. Dohodki pod 900 rubljev so davka prosti.

Moskva, 25. marca. Za velikonočne praznike so boje velikih nemirov ter policija že sedaj pripravila obsežne odredbe po celi deželi.

Stroški Nemčije za Afriko.

Berolin, 25. marca. Proračunska komisija je predlagala v včerajšnji seji državnega zbora, naj se od vladne zahteve 92.880.000 mark za vstajo v Afriki črta 15.288.000 mark ter se nemško vojaštvo čimpreje pokliče domov iz Afrike. Drž. zbor je predlog odobril, ker je črtani kredit proračunjen za l. 1907, a komisija je uverjena, da se vstaja že letos uduši. Zahtevani kredit 4 milijonov za zgradbo železnice Windhuk-Rehoboth se je tudi odklonil.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. marca.

— **Opravičeno očitanje.** Sobotni „Slovenec“ se je posvetil shodu naših zaupnikov. Kar v kosteh mu tiči ta shod, in gotovo je pričakoval, da bo na njem toliko prepira in razdvoja, da se bodo kranjski popi lahko v pest smejali. Prepir in razdvoj sta izostala, in narodno-napredna stranka se upa vzlic „Slovencu“ in še celo valic „Našemu listu“ še vedno živeti. Shodu je „Slovenec“ posvetil tudi svoj uvodnik v katerem se sklicuje na shod iz leta 1894. in na takoiimenovani „program“, kojega je ta shod bil sprejel na ljubogoriškemu Gregorčiču in na ljubo

kranjskemu Koblarju. Dr. Ferjančiču očita, da je slovesno izrekel: „priznavajo se načela katoliške vere kot trden temelj razvoja slovenskega naroda.“ Sprejeti resoluciji očita, „da je z veseljem pozdravljala krščansko-socialno gibanje“. Celistranci se očita „da je burno ploskala, ko je dr. Gregorčič priporočal versko šolo“. Dr. Trillerju se očita, da je govoril: „Narodna-napredna stranka, združena na današnjem shodu, smatra krščanski ekonomični program, razglašen na različnih katoliških shodih kot najpoštenjši, kar, se je sedaj v tem oziru razglasilo od strani avstrijske Nemce.“ In tako dalje! Priznavamo, da ima „Slovenec“ v marsičem prav, in da je bil shod v letu 1894 prava karikaturna shoda napredne stranke. Od nekaj je bolehal naša stranka na veliki neodkritosrčnosti in na nekaki zajetji bojzljivosti. Može, ki so v njenem imenu na shodih usta odpirali, so prav radi slepe miši lovili. Če so le mogli, so na svoje napredne hlačiče pritiskali kako versko flikico, ali pa kako krščansko-socialno zaplato! Tega, kar smo v duši mislili, pa nismo nikdar odkritosrčno povedali. Tako je morda še dandanes, samo, da je izginila krščansko-socialna zaplata, a mesto nje pritiskamo na sedanje hlačiče veliko, rdečo socialno-demokratično zaplato. Le na to ne mislimo, kako bi ustanovili odkritosrčen in napreden program stranki, ki svoje življenje, svojo moč in svoje vse zajema iz meščanskih in srednjih stanov. Morda se v jeseni na zopetnem zapupnem shodu vendar le doseže tak program! Potem pa vemo zanesljivo, da „Slovenec“ po preteku desetih let ne bo mogel z njega svojih norcev briti!

— **Našim rahločutnejšem v poduk!** Če mi okramo to ali ono kaplančič, ki živi v pohujšanje celi fari, oglašajo se v naših vrstah rahločutni možje, ter zabavljajo nad ostro pisavo našega lista, da se kar tresejo stene ljubljanskih pivnic. O tem, kako piše „Slovenec“, pa ne črhnejo niti besedice, in tudi iz klerikalne stranke nismo še nikdar čuli glasu, ki bi po pivnicah obsojalno pisavo „Slovenčev“ in sedaj pogledimo, kako piše ta barabski — da se poslužimo „Slovenčevga“ izraza — list. V neki občini bodo dne 27. marca občinske volitve. Pripomnimo naj, da je ta občina prava klerikalna trdnjava. A sedaj se oglašajo liberalci tudi v ti občini, kakor je to tako po celem Kranjskem. A sedaj čujmo škofovega „Slovenca“: „Noben volilec naj ne izostane! Ker pa se skuša zanašati v tukajšnju, do sedaj izgledno občino po nekem — smrdljivi liberalizem — poznate ga vsi, ker okoli njega mrgoli cela kopicica prestopkov proti šteti božji zapovedi, a se vam vendar usiljuje na vse pretege, prezrite ga kot zaslužni in dajte mu glas, ki mu gre, to je: pokažite mu za vedno vrata! Skrbni naj za svoj — poleg prave žene — nezakonski prirastek! Tak mož gotovo ne spada v občinski odbor (med izgledne može), bil bi mu grd madež in sramota vsem, kateri bi ga volili in s tem pokazali, da niso boljše od njega samega!“ Tako po pasje napada „Slovenec“ poštenega kmečkega moža, ter ga po pekelnemu zasramuje pred celo faro! „Slovenski Narod“ pa naj si pri vsaki priliki natakne rokavičice, samo da preneha jokanje nekaterih naših rahločutnejšev. Boganci, pa bodo morali še jokati!

— **Kriza pri deželni vladi.** V resnici je nastala prav resna kriza pri naši deželni vladi! Omajano je stališče gospodu Schwarzu in tudi po-božnemu grofu Chorinskemu! Za boga, kako je moglo to priti?! Prišlo je vse to po najnovjši stezi! Ljubljanski uradni list je premalo poročal o šibkem govoru, kojega je v debati o volilni reformi govoril „einer von den bedeutenden Rednern des Parlamentes“ g. dr. Šusteršič. Tudi ni nesrečni ta list beležil, da je bil „beifall“ ob koncu Šusteršičeve bobneče govorance. In da je pregraha tem večja, je „Laibacher Zeitung“ ta „beifall“ privoščila dr. Ferjančičevemu govoru! Sedaj pa tiči Schwarz

v popru, ker je premalo kadil dr. Šusteršiču! Nam se mož v resnici smili. No obupati mu pa še vendar ni treba! „Slovenec“ sam je tako milostiv, da ob koncu dotične vesti gos-podu deželnemu predsedniku namigne, kako se mu je izveči iz za-gate. Napravi naj bogato večerjo, pa naj k nji povabi vse klerikalne kori-feje ljubljanske, da si brezplačno na-menejo svoje želodec, in vse bo zopet v lepem starem redu! Na delo torej, Schwarzova kuharica!

— **Vojaška vest.** Vodja dežel-nobrambovskega sodišča v Ljubljani, major avditor Adalbert Wondra-ček, je premeščen v Gradec. Na njegovo mesto pride stotnik avditor Jandourek iz Grada.

— **Slovensko gledališče.** V so-boto se je ponavljala Puccinijeva „Toska“. Predstava je bila taka, ka-kor prvič. G. Oufrednik, ki je imel to pot svoj častni večer, je bil odli-kovan z viharnim aplavzom, ko je stopil na pozornico in vročil se mu je v znak priznanja lep lovorov venee.

— **Slovensko gledališče.** Jutri, v torek se poje v tretji velika dra-matična opera „Toska“ italijanskega skladatelja G. Puccinija, ki je že dvakrat napolnila gledališče. Ta pred-stava je predzadnja v sezoni in se vrši že izven abonementa. V pe-tek, dne 30. t. m. pa se sezona zak-ljuči.

— **Enketa v zadevi slovenskih učnih knjig za srednje šole.** (Dal-je.) Glavna točka dnevnega reda zad-nje enkete je bila, da se razpravlja o učnih knjigah za posamezne predmete, ki se poučujejo na gimnazijah, oziroma realkah in učiteljskih. Za verouk so bili stopili že prej katehete raznih zavodov v dogovor in so se med se-boj zedinili, da se spiše nova liturgika na osnovi pred kratkim prenarjenega učnega črteža. Tudi za višje razrede že spisujejo slovenske knjige za verouk profesorji dr. Pečjak, dr. Sve-tina in Kržič. Latinščina se po-učuje doslej v vsek nižjih razredih v slovenskem jeziku in imamo za te stopnje tudi primerne učne knjige. Kermavnerjeva slovnica je sicer že pošla in, ker pisatelj ni hotel več prevzeti nove izdaje, je sestavlil novo la-tinsko slovnico prof. dr. Tomišček; ta slovnica izide v založnici Klein-mayer & Bamberg, je že dotiskana in se v prihodnjem šolskem letu uvede mesto Kermavnerjeve. Pomembna in živi potrebi zadoščujoča bo velika iz-daja latinsko-slovenskega slovarja. Do-slej je edina knjiga te stroke mali pri-ročni slovniki Rožkov; namenjen je predvsem za nižje razrede gimnazije, a še tu ne zadošča, ker ni v njem upoštevan Ovidij, ki se ga prične či-tati že v 4. razredu, niti Kurcij Ruf, ki ga sedaj že par let čitajo v 3. raz-redu naših gimnazij. Novi slovar je zasnovan na obširnejši podlagi in bo izšel, kakor je ravnatelj Wiestha-ler, njegov glavni redaktor, izjavil že na prvi enketi, v dveh izdajah; v veliki, malo obsežnejši ko nemški Stowasserjev slovar, in manjši v šolski izdaji. Za prvo izdajo je nasvetoval prof. Wester, da bi kazalo, jo izda-jati v šestih, kakor je svoje dni iz-hajal Pletersnikov slovensko-nemški slovar; tako bi se knjige veliko več razpečalo. Rokopis za veliki slovar je v celoti skoro že dogotovljen, treba mu je sedaj še enotne redakcije, in to težavno delo je prevzel ravnatelj Wiesthaller, za kar mu je deželni od-bor izposloval od učne uprave za le-tos dopust od poučevanja. Vadbe za 5. in 6. razred je sestavil profesor Brežnik; knjiga je od ministrstva odobrena in že dotiskana, a doslej se ne rabi še nikjer v šoli. Istotako na-merava prof. Brežnik spisati vadbe tudi za 7. in 8. razred. Tako je za slovenski posk latinščine v vseh raz-reh potrjeno. — Tudi za gr-ščino ne bo toliko težav, kakor se hoče nekaterim zdeti. Ravnatelj Po-žar je izjavil, da ima dvorni svetnik Šuman grško slovnico in vadbe v slovenskem jeziku v rokopisu pripravljene; treba bi bilo vsjo stvar še en-krat predelati in jo prikriti sedanjim zahtevam primerno. Šuman je po na-ročilu ministrstva sestavil to še, ko je bil profesor na Dunaju, torej pred 25 leti, pač dovolj značilno za pre-meno razmer, da se je pred enim četr-tletjem smatralo tudi pri višji učni upravi to za potrebno, kar se zdi dan-danes nekaterim pretirano in nepra-tična zahteva. Naj bi deželni odbor kranjski prevzel iniciativo in izposlo-val od učne uprave dovoljenje, da se sme kakor drugi predmeti v višji gim-naziji, tudi grščina že v nižji gimna-ziji poučevati v slovenskem jeziku. Za grške klasike v višjih razredih bi se spisali potem specialni slovarčki, da ne bi bilo treba naenkrat velikega grškega slovarja. Ta nasvet je podal prof. Pletersnik, gotovo večš mož v slovarskih in šolskih prilikah. — Veliko težav povzroča pouk v nem-ščini, ker nimamo primerne slovnice, ki bi upoštevala bistvene razlike nem-

škega in slovenskega jezika. Nemške slovnice, kakor so pri nas v rabi, so namenjene nemškim zavodom in so zato za naše odnose pretežavne in nepraktične. Vsled tega pouk v nem-ščini tudi nima tistih uspehov, ki bi jih bilo pričakovati po trudu, ki se zanj porabi. Prof. Štriftof prevzame nalogo, da sestavi natančni učni načrt, ki se predloži višji učni upravi v pot-rdilo. Nato spiše prof. Štriftof v zvezi z dr. Šlebingerjem nemško slov-nico za slovenske srednje šole. Prej pa je treba šolskega nemško-sloven-skega slovarja, ker sedaj nimajo učenci nikakih takih pomožnih knjig, dasi so neobhodno potrebne. Prof. Štriftof bo sestavil tak slovar za gimnazijske potrebe. Tudi ravnatelj Požar po-vdarja potrebnost takega ročnega nem-ško-slovenskega slovarja. (Konec prih.)

— **Žensko telovadno društvo v Ljubljani.** je razposlalo te dni va-bila za telovadsko skušnjo, ki se vrši dne 1. aprila t. l. ob polu 7. uri zvečer v Sokolovi telovadnici. Opo-zarjamo, da vstop brez vabila ni ni-komur dovoljen. Ako želi še kdo, ki se zanima za telovadbo, vabila, naj se blagovoli zglasiti pri društvenem od-boru.

— **Tiskovno učiteljsko društvo.** Kakor poročajo „Učiteljski Tovariš“, bo 11. aprila ustanovni shod tiskov-nega učiteljskega društva.

— **Stavka krojačev.** Včeraj, dne 25. t. m. opoldne so od krojaških mojstrov sestavljeno plačilno tabelo pomočniki odklonili ter se je pri na-čelstvu zadruge napovedalo, da se v ponedeljek, 26. t. m. delo ustavi.

— **Društva tiskarjev na Kranjskem redni letni občni zbor** se je vršil v soboto, dne 24. marca zvečer v restavraciji „Narodnega doma“ ob obilni udeležbi družnikov. Kakor je iz tiskanega poročila za leto 1905 razvidno, je imelo društvo v teku leta en občni zbor in šest zaupnih zborovanj; tekoče društvene zadeve je rešil odbor v 33 sejah. Koncem leta 1905. je štelo društvo šest častnih in 149 rednih članov, med temi 129 stavcev, 17 tiskarjev in 3 sorodnih poklicev; umrli so člani J. E. Šuber, A. Premk, O. Terglav, P. Keerski in onemogli F. Marout. Računski zaključek izkazuje 12.911 K 72 h dohodkov in 11.761 K 82 h stroškov, tedaj 1149 K 90 h prebitka, s katerim je naraslo društveno premoženje na 35.446 K 85 h, ne vstevši vrednosti knjižnice in pohištva v znesku 2178 kron. Dohodki so sestavljeni tako-le: članski prispevki 9830 K, vpisnine 18 K, donos društvenega premoženja 1366 K 41 h in razni 1697 K 31 h; stroški pa: podpore bolnim, brezposelnim v kraju in na potovanju, one-moglim, vdovam in sirotam 7123 K 40 h, pogrebne 1101 K 24 h, izo-brazba 892 K 66 h, uprava 1061 K 84 h, organizacija 979 K 44 h in razni 603 K 24 h. Društvena knjižnica vsebuje 1134 knjig strokovne, znanstvene, zabavne in različne vsebine, izposodilo se je med letom 149 oseb-am 1065 knjig; v društvenem stanovanju je bilo na razpolago 25 listov.

— Občni zbor je dovolil glavnim društvenim upraviteljem 450 K na-grade in izrekel odboru, ki je imel posebno veliko opraviti z revizijo novega normalnega meznega cenov-nika za avstrijske kronovine, kakor tudi vsem, ki so na en ali drug na-čin društvo v pretečenem letu pod-pirali, najsrčnejšo zahvalo. — Pri volitvah so bili voljeni sledeči gospodje, in sicer: v društveni odbor: predse-dnik L. Werzak, podpredsednik I. Mlinar, računovodja O. Planinc, blagajnik J. Klovar, blagajnikov namestnik I. Vehar, zapisničarja F. Jezeršek in A. Štrekelj, knjiž-ničarja A. Hrovatin in I. Martinčič, odbornika P. Jelochnik in M. Rožanec, pregledovalci računov I. Benčan, A. Gregorec in I. K. Omar; v tarifno komisijo kranjskih tiskarjev: K. Jarc, F. Jezeršek, J. Košak, F. Kranjc, I. Martinčič in M. Popović; v tarifno razsodišče: člani O. Planinc, M. Popović in V. Premk, namestnik R. Pirkovič; upraviteljem potniške blagajne: O. Planinc za Ljubljano in M. Petrič za Novo mesto.

— **Pevsko društvo „Ljubljan-ski Zvon“** je poletelo, kakor smo že poročali, 18. t. m. na Bled in Rečico. Krasno vreme, naša divna Gorenjska ter nje požrtvovalni rodoljubi so vsem udeležnikom srca navdušili. Za-bavni večer s koncertom, kateri se je vršil v Lescah v restavraciji gosp. Legata, je nudil pevčevam, da so dali duška svojim srcem v lepodoneči in vbrani pesmi, kar se jim je pa tudi popolnoma posrečilo. Ves obsežni pevski spored se je moral na splošno zahtevanje ponoviti; posebno sta se pa odlikovala kot solista gg. Fr. Rus in Lumbar. Da so se pa vse pev-ske točke tako eksaktno izvršile, gre vsa pohvala zborovoditelju g. Lud-viku Bajdetu. Izbornega pianista se je pa pokazal pri spremljevanju solo-spevov g. Rudolf Bajde. Ve-liko zabave in smehu je nudila šla-ljiva pošta in korijandoli-korzo. Za-sluga, da se je ta zabavni večer za

društvo tudi v gmotnem oziru nad-pričakovanje vrlo obnesel, gre pa v prvi vrsti našim odličnim ter požrtvo-valnim gorenjskim rodoljubom. Poh-valiti nam je še restavraterja gosp. Legata, kateri se je z svojo izborno postrežbo odlikoval.

— **Požar.** Snoči okrog 6. ure zvečer je nastal ogenj pri posestniku Martinu Virantu v Sostrem pod Ljubljano. Ker je bila hiša lesena, je pogorela do tal. Na lice mesta je pri-hitela požarna bramba iz Štepanje vasi, ki je takoj ogenj lokalizirala. V Sostrem bi bilo tudi boljše, da bi ustanovili požarno brambo, nego pa Marijino društvo.

— **Politično društvo „Jedna-kopravnost“ v Idriji** priredi prihod-njo nedeljo ob 4. uri popoldne pri g. Ivanu Trudnu na vrtu javen ljudski shod. — Spored: 1. poročilo o rač. zaključku mestne realke in ubožnice. Poroča gosp. dr. Lapajne. 2. Poročilo o škontr. mestne blagajne. Poroča gosp. župan Šepetavec. 3. Raznoterosti. Ker je vsled bližajočih se občinskih volitev shod jako važen, naj se ga cenjeni volilci polnoštevilno udeleže.

— **V Narodni čitalnici v No-vem mestu** se je dne 17. t. m. predstavljala Cankarjeva drama „Jakob Ruda“. O Cankarju se slišijo pri nas kaj različne sodbe; eni ga hvalijo in proslavljajo iz navdušenja teh je naj-manj — drugi ga grajajo iz prepri-čanja, — ti so v večini, — tretji ga molče prezirajo, preklinjajoč na tihem vse, kar diši količkaj po „modernosti“; vzroki tem različnim sodbam so kaj-pada tudi zelo različni in izvirajo iz različnih nazorov o svetu, domovini, umetnosti, zaslugah itd. In vrh vsega tega je Cankar pretežno satirik, ki mora z vsakim spisom koga zadeti, raniti, rane pa in bolečine, skeleče hudo skeleče, prenašajo le veliki du-hovi brez reakcij na zunaj, kakor dokazuje vnovič „Ljubljanskega zvon-a“ zadnja številka, v kateri se mora urednik dr. Zbašnjak zagovarjati, ker ni hotel vzeti Cankarju besede. — „Jakob Ruda“ se je predstavljala že v Ljubljani z lepim uspehom, kakor tudi „Kralj na Betajnovi“. Tudi pri nas je prisostvovalo predstavi lepo število inteligentnega občinstva, ki je imelo ta večer v čitalnici lep umetniški užitek. Naslovno vlogo je bil prevzel g. L. Dragutinovič, član ljubljanskega gledališča, ki je svojo nalogo rešil s prvim umetniškim pojmovanjem; občinstvo je ob-čudovalo njegovo pretresljivo reali-stično igro, ki je bila fino psihološko zasnovana in izvedena. Zelimo samo, da bi ga videli še večkrat na našem odru. Gospa prof. Reiserjeva je na globoko ganljiv način predstavl-jala nesrečno Ano, iz katere hočejo narediti „bankovec“. Na umetniško višino se je povzpela zlasti v prizoru, ko se smeje in poje, dasi ji krvavi duša v njuhuji boli. Takisto so bile vse druge vloge v zelo spretnih rokah naših vrlih diletantov, ki se požrtvo-vajne trudijo za dobro stvar. Hvala jim za to! Občinstvo je z burnim ploskanjem odlikovalo gospoda gosta pa tudi domače igralce in igralce.

— **Zgorela, ker je v postelji kadila.** 33letna gostilničarjeva hči Alojzija Rabič v Radovljici je šla 21. t. m. z gorečo cigareto spat in zaspala. Cigareteta je užgala obleko in dekle je dobilo take opeklinae po životu, da je umrlo drugi dan.

— **Stavka.** Pri železniškem stav-benem podjetništvu Madile & Co. v Dobrovi pri Radovljici je 21. t. m. začelo okoli 100 delavcev štrajkati vsled neke diference pri izplačevanju delavcev 20. t. m. Še tisti dan, t. j. 21. marca je bil štrajk končan, ker je podjetništvo obljubilo, da bo iz-plačalo zahtevane vsote.

— **Utonila je** 86letna prevzičkarica Pucher iz Gorice pri Radgoni. Grede domov s semnja je padla z brvi v potok, v katerem je bila voda jedva decimeter visoka, vendar je utonila.

— **Nepošten pismonoša.** 51letni Fr. Stor iz Konjic je bil pomožni pismonoša v Ptujju; v tej lastnosti je par poštnih nakaznic sam podpisal; denar pa zase obdržal. Obsojen je bil v trimesečni zapor.

— **Mater je obstrelil** kleparski pomočnik Josip Gröbner v Bregu pri Ptujju. Oddal je nanjo tri strele, a jo je zadel le enkrat. Prepe-ljali so mater v bolnico, lepega sina pa izročili sodišču.

— **Hans Kordon,** bivši urednik „Marburger Zeitung“, strupen spod-nještajski renegat, je umrl te dni v Švici.

— **Opustila se je** postaja finančne straže v Zalcu.

— **Umrli je** na svojem domu pri Volšperku koroški državni poslanec J. Tschernigg, 56 let star. Od leta 1894. je zastopal v državnem zboru kmetске občine okrajev Št. Vid-Volšperk.

— **Redka naravna prikazen.** V Vrbi ob Vrbskem jezeru je bila v petek dopoldne pokrajina vsa rdeča, čez nekaj časa je pa začel padati rdeče rjav sneg in pokrtil ta

do 3 cm na debelo. Popoldne so imeli blisk in grom in vihar ter kratek potres.

— **Materam v resen opomin!** Marija Gabrovič v Trstu je v so-boto zaklenila svojo 3letno hčerko. Josipino doma in odšla po nekem opravi. Kmalu potem se začeli so-sejša grozen krik deklin, ki je pa sčasoma ponehal. Ko se je mati vrnila in odklenila vrata, je ležalo dekletce ob štedilniku vse sežgano. Neprevidna-mati je pustila ogenj v odprtem štedilniku, otrok je po njeni krivdi zgorel. Koliko takih nesreč se zgodi, ko bi se vse lahko preprečile, če bi vsaj nekoliko matere pazile na svoje otroke!

— **Iz morja je potegnil** neki ribič v Barkovljah pri Trstu truplo neke 25letne ženske, kakor smo že poročali. Komisija je dognala, da je ženska Terezija Bratuša iz Sent Petra pri Celju. Služila je za dekle v Trstu. Zadnji čas ni bila čisto pri zdravi pameti.

— **Vojaška menaža po cen.** Prešeren sicer trdi, „da pečena pi-ščeta še nikoli niso v grlo priletela“ — a vendar se je nam, t. j. 7. stot-niji 17. p. p. leta 1878. dogodil skoraj mal čudež, kar hočem tu v krat-kiem povedati. V Banjaluki smo bili dobili zadnje sveže meso na pot proti Jajcu. Radi neugodnega vremena smo došli šele čez 4 dni do Varcar Va-kufa, kjer je imela stotnjica en dan odmor. Prejeto govedino smo morali že med potjo zakopati, ker je začela smrdeti in ni bila užitna. Prebivalci Varcareva — kjer je imel 17. p. p. prvo bitko — so zbežali v gore in pragozde, vzemsi seboj vse blago in živila, Kje torej dobiti svežega mesa za približno 200 mož? Ko tako pre-mišljujemo, kako si pomoči — kar prispilujeta neki Bošnjak vodec na vrvi mladega voliča. Stotnik ga vpraša, če proda vola, nakar mu gonjač z odločnim „da gospodine“ pritrdi. Kupčija je bila takoj sklenjena in Bošnjak rekiši, naj mu stotnik da ko-likor mu ljubo i drago, prejme 5 gl. za govedo in odide. Vodnik Cirman iz Št. Vida nad Ljubljano — mesar-ski pomočnik — dobi nalogo, vola ta-koj pobiti in pripraviti meso. In na ta način je bila stotnjica za ves dan preskrbljena z mesom. Precej nato pride drugi Bošnjak, Turčin, in pravi, da bi rad kupil kožo ravnokar ubi-tega vola za „opanke“. Jaz sem bil za tolmača pa ga vprašam: „Kolik daš?“ On mi odvrne: „Običajno se plati po dukatu (cekin) i ja ču dati dukat za nju!“ Dukat, naš cekin je bil takrat za ažjo vreden 6 gl., a v. Mi smo bili vsi zelo zadovoljni s to kupčijo, a vsi smo bili tega mnenja da je bil prodajalec vola najbrž kje na paši našel.

— **Električne žarnice po uli-cah** so danes ves popoldne gorele, ker so se v elektrarni preskuševali novi stroji. Toliko v pojasnilo, da se ne bodo širila napačna mnenja.

— **Poskušen samomor.** Danes dopoldne se je na pokopališču pri Sv. Krištofusu samokresom ustrelil upo-kojeni stotnik gospod Jožef Nauta. Zadel se je v desno stran glave in si zadal smrtonovarno rano in ker je bil še pri življenju, so ga prepeljali z rešilnim vozom v garnizijsko bol-nišnico. Gospod Nauta je rojen leta 1833. v Veroni. Vzrok poskušene-ga samomora je neznan.

— **Čigav je konj?** Danes ponoči ob 1. uri je železniški čuvaj Mihae-voj prijel na prelazu na Dunajski cesti vpreženega konja, kateri je pri-šel v smeri od Ježice brez gospodarja. Konj je rdečkaste barve in tudi voz je rdeče pobarvan. Na vozu sta bili dve konjski odeji, dva dežnika in bič. Konj kakor tudi voz se sedaj nahajata v hlevu hotela „Bavarski dvor“, a se mora lastnik v svrhu konstatovanja zglasiti pri mestni policiji in potem šele ga dobi nazaj.

— **Tatvina.** Snoči je bila v ne-kem tukajšnjem hotelu iz predso-be ukradena ljudskemu pevcu, gospodu Ivanu pl. Körberju 100 K vredna sa-lonska obleka.

— **Svarilo.** Češče se dogajajo slučaj, da potniki mečejo iz vlaka razne reči, kakor steklenice, zabojčke, skatlje itd. Ker je to v zmislu § 22. pod točko 3 železniškega pravilnika prepovedano, se občinstvo v lastnem interesu na to opozarja.

— **Goljufija.** Pod tem naslovom pred kratkim objavljeno notico po-pravljamo v toliko, da je bil slikarski pomočnik Ivan Gosch iz preiskoval-nega zapora izpuščen in da je proti njemu preiskava ustavljena.

— **Delavsko gibanje.** V soboto se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 50 Hrvatov in 10 Sloven-cev. V Heb se je odpeljalo 90 Hrva-tov, 35 v Scheibbs, 25 na Tirolsko, 40 pa v Meran. Na Dunaj se je pel-jalo 100 laških zidarjev. — Včeraj se je odpeljalo 25 Hrvatov na Prusko, 8 v Scheibbs, 9 pa na Jesenice. 15 Macedoncev je šlo v Bocen, 18 pa v Kočevje, 80 laških zidarjev se je od-peljalo v Zagreb, 12 pa v Novo mesto. 14 Slovencev tesačev je prišlo iz Sla-vonskih gozdov, 12 Hrvatov pa iz

...jaka. — Danes se je pripeljal iz ...
... 86 Hrvatov in 30 Slovencev.

Izpuščene in najdene reči.

...učenka Antonija Kobjeja je ...
...nabila usnjato denarnico, v kateri ...
...imela 12 K 70 vin. denarja. —
...v tobačni tovarni, Marija Ha ...
...je izgubila črno denarnico z ...
...K. — Na južnem kolodvoru je bila ...
...publjena, oziroma najdena siva suk ...
...in dežnik.

Strelski klub „Triglav“ vabi

...člane na prijateljski sestanek ...
...pri 27. t. m. h. „Kroni“ na kegljišče. ...
...ratovski pozdrav reditelj.

Slovenci v Ameriki.

...mrja je v Brockwayu učiteljica ...
...na Mencinger po operaciji. — ...
...sreča v rudniku. V West Du ...
...pri Calumetu je pritisnila kara ...
...ko Vokoviča tako močno k ne ...
...mu steburu, da je dobil hude po ...
...dobe na glavi. Eno uho mu je od ...
...galo. — Hrbet je zlomilo v ...
...miku Antonu Nikoliču, doma ...
...Primorske. Po hudem trpljenju par ...
...esev je sedaj umrl. — Nagloma ...
...umrl v South Lorainu Fran ...
...ča, doma iz Kamnika pri Pre ...
...ja. — Požar v rudniku Rud ...
...je „Klondike“ v Springfieldu je pogo ...
...vsled česar je prišlo ob službo ...
...Slovencev. — Vsled eksploz ...
...je v rudniku je bilo v Piperu ...
...11 oseb, med njimi tudi Slo ...
...Alojzij Janko in Matevž ...
...iz Ribnice.

Najnovije novice.

...Umrl ...
...besinski podkralj Ras Ma ...
...men, ožji Menelikov serodnik. —
...Ubili so neznan zločinci ...
...grajskega prefekta Redvanpašo ...
...nekem predmestju. —
...Razbila se je ladja „Gi ...
...ana“, last grofa Szaparyja blizu ...
...misla. Vse osobe, med njimi tudi ...
...of in njegova mati se je rešilo. —
...Požor dekletom Neka ...
...mednarodna zločinska družba vabi ...
...kleta na otok Korfu, obetajoč jim ...
...bre službe, v resnici pa kupčuje z ...
...skleti v nemoralne svrhe. —
...Zaradi umora služkinje ...
...m je bil na Dunaju neki Prigl ...
...sojen na smrt, njegova žena pa je ...
...bila tri leta ječe. —
...Bivši madjarski poslanec ...
...Val. Eötvös je bil zaradi po ...
...verjenja obsojen v triletno ječo in ...
...petletno izgubo političnih pravic.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

...Hribar Ivan Hribar in dr. Hri ...
...bar contra Prosenec.

V soboto popoldne se je nade ...
...vala in končala razprava v tej ka ...
...nski zadevi, h kateri je prišlo zopet ...
...sto poslušalcev.

V začetku razprave je opomnil ...
...zence Prosenec, da je župan od svoje ...
...lovice pri radeški graščini dobil ...
...1.000 K, dočim je on (tožence) do ...
...bil samo 30.000 K in ne več, kakor ...
...di prvotožitelj. Za kupčijo da je ...
...vedel tožence prvi.

Nato je bil zaslišan Franc Gre ...
...enc iz Trbovelj, ki je izpovedal ...
...ako-le:

Na svetu poleg graščinskega v ...
...Radečah sem imel jaz svojo žago. Ta ...
...voj svet sem dobil v najem od ...
...prejšnjega lastnika radeške graščine. ...
...Pravico imeti žago bi bil pa izgubil, ...
...da bi bila graščina prodana. Ko sta ...
...malu nato Hribar in Prosenec kupila ...
...radeško graščino in ves k njej pri ...
...dajajoči svet, pisal mi je dr. Triller, ...
...naj odstopim svet, na katerem stoji ...
...moja žaga, ali ga naj pa kupim. Ta ...
...voj sem odgovoril, da pridem v Ljub ...
...ljano. Ko sem prišel v Ljubljano k ...
...dr. Trillerju, mi je rekel, naj grem k ...
...županu ali Prosenecu. Ker župana ni ...
...bilo doma, šel sem k Prosenecu in ga ...
...prosil, naj bi se mi najem podaljšal, ...
...ker je žaga velike vrednosti za mene ...
...zaradi vodne moči, sveta pa ne mo ...
...jem kupiti, ker nimam dovolj de ...
...narja za to. Prosenec mi je odgovoril, ...
...da najema ne more podaljšati, kadar ...
...je bo izvršila parcelacija sveta ter ...
...podrobna razprodaja, bom lahko ku ...
...pil, ni mi treba skrbeti za denar. ...
...Gozdar Zupanc je nato kmalu začel ...
...razprodajati svet. Ko mi je potem ...
...Prosenec pisal, naj pridem v Radeče, ...
...da narediva pogodbo, dejal sem mu, ...
...da ne morem kupiti, ker nimam de ...
...narja. „Nekaj boste že dali na račun,“ ...
...odvrnil mi je Prosenec. Jaz ne znam ...
...pisati, svoje ime podpisem le za silo. ...
...Tudi brati ne znam dobro. Pismo na ...
...župana, kjer je govor o posojilu, je ...
...pisal moj sin Filip.

Priča izjavi, da se besede v ...
...pismu „mi bojo v Ljubljani posojilo ...
...preskrbeli“ nanašajo samo na dogo ...
...vor s Prosenecem.

Sodnik: Ali ste, predno ste dali ...
...pismo pisati, kdaj govorili z žu ...
...panom?

Priča: Menda sem nekoč o ribo ...
...vnu, da bi bil pa kdaj okakem ...
...posojilu, se ne spominjam. ...
...Pred pogodbo nisem govoril ...
...županom ničesar o posojilu. ...
...Predno smo šli delat pogodbo,

sem se jo obotavljal skleniti, a Pro ...
...senc me je silil, naj jo sklenem, češ, ...
...2000 K daste na kup, drugo vam ...
...bomo pa preskrbeli. Ko sva prvokrat ...
...govorila o posojilu, je rekel, da mi ...
...ga bo sam preskrbel, pred pogodbo ...
...pa, da mi ga bosta preskrbeli z žu ...
...panom skupaj. Ko sem prosil, naj se ...
...dene ta točka v pogodbo, kazal se je ...
...Prosenec ogorčenega, češ: ali se ne ...
...zanesete na me? Ker sem se zanesel, ...
...nisem silil, in tako ni prišla dotična ...
...točka v pismo. Ker po sklenjeni p ...
...ogodbi nisem od nikoder dobil obljub ...
...ljenega posojila, šel sem še pred tožbo ...
...k Prosenecu vprašat, kaj je s stvarjo, ...
...ker me je skrbelo. Prosenec mi je ...
...rekel, naj počakam. Nato sem šel k ...
...županu, ki se je pa ves zavzel pri ...
...moji želji, češ, da on ne ve niče ...
...sar o tem. „Ako vam je Prosenec ...
...obljubil, vam bo že preskrbel,“ od ...
...vrnil mi je župan. Ker sem prosil ...
...župana, naj bi s Prosenecem govoril, ...
...da bi mi za gotovo preskrbel poso ...
...jilo, obljubil mi je, da bo to že stor ...
...ril. Ko sem dobil spomlad 1904. ...
...tožbo, naj plačam zapadlo vsoto, sem ...
...ves vzemirjen hitel v Ljubljano naj ...
...prej k Prosenecu, a ga nisem dobil ...
...doma. Šel sem nato k županu, ki mi ...
...je rekel, da on ne more nič zato, ...
...vendar mi je na mojo prošnjo ustavi ...
...tožbo. Ko je drugi dan prišel Prosenec ...
...v Ljubljano, šel sem nadenj. Zdaj mi ...
...je rekel Prosenec, da mi ni ni ...
...koli obljubil posojila, da mi je ...
...pa obljubil le pomagati.

Sodnik: Ali ste bili prepričani, da vam preskrbi Prosenec posojilo?

Priča: Gotovo, sicer bi ne bil sklenil kupčije.

Ko je bila na jesen 1904 tožba ...
...proti meni ponovljena, sem šel nad ...
...Prosenca, ki mi je dejal, da je poso ...
...jilo že preskrbljeno v Kmetiski poso ...
...jilnici ljubljanske okolice. Ker nisem ...
...docela verjel Prosenecu, sem šel v to ...
...posojilnico. Tu mi je povedal menda ...
...tajnik Bayer, da je bila neka prošnja ...
...zaradi mene, da pa so jo umaknili. ...
...Ves zbeگان sem letel nad Prosenca ...
...in mu povedal, kar sem zvedel v po ...
...sojilnici. „Mora biti dovoljeno poso ...
...jilo“, mi je dejal ta, „če nimajo v po ...
...sojilnici prošnje, jo ima pa odvetnik ...
...v rokah“. Ker sem človek, ki rad v ...
...miru živim, plačal sem stroške, ki so ...
...nastali vsled tožbe in taje bila ustavi ...
...ljena. Ko sem pa dobil novo tožbo ...
...od dr. Hribarja (preje je imel tožbo ...
...v rokah dr. Tavčar), šel sem ogorčen ...
...nad Prosenca, naj stori, kar ima stor ...
...riti. Prosenec je pa napravil nedolžen ...
...obraz, da mi je že preskrbel posojilo ...
...in da mi je pisal pismo, naj pridem ...
...po denar, kar pa ni bilo res, ker ...
...nisem dobil to zadavnega pisma. S ...
...Prosenecem sva šla k dr. Hribarju, ...
...kateremu je zatrjeval, da mora imeti ...
...on v svojih aktih odlok, s katerim je ...
...dovoljeno posojilo. Vendar dr. Hri ...
...bar ga ni mogel nikjer najti. Hotel ...
...sem, da gremo vsi h Kmetiski poso ...
...jilnici; na predlog Prosenca je pa ...
...šel le dr. Hribar noter, dočim sva ...
...midva s Prosenecem ostala zunaj na ...
...cesti. Nisva še stala dobro minuto, ...
...pa je prišlo Prosenecu na misel, da ...
...nima časa stati pri meni in v trenutku ...
...je zginil proč. Ko je prišel dr. Hri ...
...bar iz posojilnice, mi je povedal, da ...
...je bilo posojilo dovoljeno, a prošnja ...
...bila potem umaknjena. Meni je sko ...
...raj slabo prišlo pri tej vesti. Šel sem ...
...še enkrat nad Prosenca, dvignil sem ...
...roke pred njim in ga malo prosil, ...
...naj mi pomaga in naj me ne tira v ...
...pogubo, da on je ostal trd in me za ...
...vrnil, da nima časa iti z menoj k ...
...županu, da bi se dogovorili. Pozneje ...
...5. decembra 1904 sem bil z ženo pri ...
...dr. Hribarju, ki me je vnovič tožil ...
...pred novomeškim sodiščem. Dr. Hri ...
...bar je dejal, da naj prodam nazaj ...
...zemljišče, njegov oče, ki je po raz ...
...delitni pogodbi s Prosenecem postal ...
...sam upnik Grebenčev in ki ga ta dan ...
...ni bilo doma, bo gotovo zagovljen s ...
...tem. Meni je bilo to prav, posebno ...
...še, kar mi je dr. Hribar obljubil, da ...
...bom dobil za svoje delo primerno ...
...povrnitev. Glede obravnave, ki se je ...
...imela vršiti drug dan, mi je obljubil ...
...dr. Hribar, da bo ustavil tožbo, jaz ...
...naj si pa v par dneh izračunam vse ...
...stroške in nato prinesem račun. V ...
...Novem mestu sem bil kontumaciran ...
...in dr. Hribar mi je sporočil, da žu ...
...pan ni zadovoljen, da bi kupil nazaj ...
...posestvo. Ker nisem mogel plačati, ...
...začela se je rubež. Bil sem ves nor. ...
...Obrnil sem se na dr. Susteršiča. Po ...
...njegovem predlogu sem prosil za po ...
...sojilo pri Ljudski posojilnici, a ga ...
...nisem dobil. Ako bi mi neka sorodnica ...
...ne bila v tej stiski pomagala, bil ...
...bi prišel na kant. Za 10.000 gld. bi ...
...ne bil prestal vseh teh potov in le ...
...tanj ter strahu in skrbi.

Na vprašanje dr. Hribarja, ki ...
...trdi, da ni rekel, da bo ustavil tožbo ...
...v Novem mestu, odgovori priča, da ...
...se ne more natanko spominjati, da ...
...bi bil slišal te besede, pač pa je imel ...
...vtis, da bo tožba ustavljena. ...
...Priča pojasni nato, kako je prišlo ...
...do tega, da ga je župan tožil radi ...
...razzaljenja časti, storjenega z lažnj ...
...vim govorjenjem. Gozdar Martin ...
...Žmavc je pričine besede, da ima ne ...
...srečo s hosto, in da so ga najbrž

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Po pasje. Od žganja pijana ...
...bajtar Jože Herle in France ...
...Kristan sta se v branjarji Andreja ...
...Kimovca v Repnjah dne 6. svečana ...
...t. l. začela drug drugega po rokah ...
...praskati; Kristan je na to naspro ...
...tnika grizel v roke, Herle pa hlaste ...
...z zobmi, in odgrizne nasprotniku levi ...
...uhelj. Obdolženec pravi, da je bil ...
...pijan; obsojen je bil le na 3 tedne ...
...zapora, ker se je smatral sovražni ...
...namen za izključen.

Med natakarij. Viktor Lah, ...
...natakar iz Št. Pavla na Koroškem ...
...doma, je v ljubljanski kazini poslu ...
...jočima markerjema Francetu Tihawa ...
...iz zaklenjenega kovčeka izmaknil 136

nasmukali, zlorabil, kot bi bil priča ...
...menil župana, ki ga je opeharil. ...
...Ker ni imel vzroka govoriti proti žu ...
...panu, dal je vsled tožbe častno izjavo, ...
...zlasti, ker je komaj čakal, da bi se ...
...rešil te tožbe.

S Prosenecem je bil priča enkrat ...
...v kmetiski posojilnici in Bajer je ...
...menda rekel, da je bila prošnja tam, ...
...a da se mu čudno zdi, zakaj se na ...
...mlado hosto toliko posojila prosil.

Da priče zadnjič ni bilo, pove, ...
...da je neki Hiebel vzel brzojavko ...
...zanj, a jo potem pozabil oddati.

Dr. Eger predloži na to statute ...
...narodno-naprednega obč. kluba kot ...
...dokaz, da so seje strogo zaupne.

Dr. Triller pojasni, da so seje ...
...tajne, da pa pride večkrat kaka za ...
...deva, kakor je župan Hribar zadnjič ...
...povedal, preje v javnost kot kaka ...
...druga iz javnih.

Sodnik zaključil nato dokazovanje.

Dr. Triller kot zastopnik žu ...
...pana Hribarja utemeljuje v daljšem ...
...govoru obtožbo. Dne 5. februarja je ...
...dolžil obdolženec g. župana v pisarni ...
...dr. Voduška naravnost krivega pričevanja ...
...in kaznjivosti tega očitanja ne more ...
...izključiti dejstvo, da je kasneje in ...
...zlasti v klubu občinskih svetovalcev ...
...trdil le dobroverno z mto g. župana. ...
...Takrat je sedel obdolženec Prosenec ...
...že na zatožni klopi in vsled tega je ...
...retiral. Že to ni bilo možato, narav ...
...nost frivočno pa je, da je vzdržaval ...
...obdolženec trditve o „zmoti“, ko je po ...
...dognanem dokazilih očitno ko belil dan, da je izpovedal župan v ...
...pravdi Grebenec le golo in točno res ...
...nico, o čemur tudi Prosenec sam ni ...
...mogel biti nikdar v zmoti. O hudobnem ...
...namenu obdolžitve torej ni dvoma. Tudi ...
...Prosenčeva častna beseda pokazala se ...
...je v tej pravdi v čudni luči, kajti nje ...
...govo zagotovilo pod častno besedo, da ...
...inkriminiranih besed ni nikjer govoril, ...
...kot v pisarni svojega zastopnika, je ...
...ovržena po izpovedbi prič dr. Tavčarja, ...
...in dr. Voduška in Svetlina. To so take ...
...indicije, da bi sodnik prav lahko obso ...
...dil obdolženca tudi zaradi njegovega ...
...zagovora v občinskem klubu in še kje ...
...druge. Toda na to g. župan niti ne refle ...
...ktuje, ter njegove obtožbe nikakor ni ...
...rodila, kakor se hoče trditi, maščeval ...
...nost. Javni človek Prosenec se je že ...
...sam ubil in v to svrhu današnja prav ...
...da ni bila potrebna, niti naperjena. G. ...
...županu — tako izvaja dr. Triller — ...
...bilo je v prvi vrsti na tem, da pred ...
...najširšo javnostjo opravda svoje pričevanje ...
...v pravdi Grebenec-Prosenec ter dokaže ...
...veliko hudobnost obdolženčeve in zato ...
...razžalitve navzlic prošnji ni mogel odpu ...
...stiti. Ta dokaz je dognan sijajno in jasno ...
...in le-to naj se približe z obsodbo, katero ...
...se predlaga. Izmero kazni prepušča se ...
...vsled tega zgolj razsodnosti sodnika. V ...
...istem smislu utemeljeval je svojo obtožbo ...
...tudi g. dr. I. M. Hribar, nakar je g. dr. Eger ...
...kot zagovornik Prosenčev tudi v zagovoru ...
...skušal dokazovati, da inkriminirane besede ...
...Prosenčeve niso segale tako daleč, kakor ...
...zahteva to zakon. V svojem zagovoru se ...
...je dotaknil tudi Grebenčeve izpovedi in ...
...dejal, da je napravil ta „einen jämmerlichen ...
...Eindruck“. Dr. Triller: Prav izboren vtisk ...
...je napravil! Sodnik: Priča je napravila ...
...najboljši vtisk in ne pustim, da bi se jo ...
...tukaj po krivici napadalo. Zavarujem se ...
...proti vsakoršnjemu napadu te priče. Sodnik ...
...je proglasil **sodbo**, da je g. Josip Prosenec ...
...kriv prestopka zoper varnost časti po § 487 k. z. ...
...ter so obsodi po § 493 v **tritedenski zapor**, ...
...ki se pa izpremeni vspricho pridobitnim ...
...in rodbinskim razmeram obdolženčevim v ...
...denarno globo in sicer **1000 kron**. Oprosti se ...
...dodatne tožbe, kar je govoril v klubu obč. ...
...svetnikov 15. februarja in da je raztrbil po ...
...mestu govorice, da je župan po krivem pričal. ...
...Obsojenec mora nositi poleg kazni vse ...
...pravdne stroške. V utemeljevanju svoje ...
...sodbe je naglašal sodnik g. e. kr. sodni tajnik Zebre ...
...izrecno in ponovno, da se je obsojenec ...
...dokaz kak z mto v pričanju gosp. župana ...
...I. Hribarja in odvetnika g. dr. I. M. Hribarja ...
...radikalno ponesrečil in daje marveč dognana ...
...popolna bistvena resnica obeh pričevanj. Hudobnost ...
...obdolžitve je bila torej očitna.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Po pasje. Od žganja pijana ...
...bajtar Jože Herle in France ...
...Kristan sta se v branjarji Andreja ...
...Kimovca v Repnjah dne 6. svečana ...
...t. l. začela drug drugega po rokah ...
...praskati; Kristan je na to naspro ...
...tnika grizel v roke, Herle pa hlaste ...
...z zobmi, in odgrizne nasprotniku levi ...
...uhelj. Obdolženec pravi, da je bil ...
...pijan; obsojen je bil le na 3 tedne ...
...zapora, ker se je smatral sovražni ...
...namen za izključen.

Med natakarij. Viktor Lah, ...
...natakar iz Št. Pavla na Koroškem ...
...doma, je v ljubljanski kazini poslu ...
...jočima markerjema Francetu Tihawa ...
...iz zaklenjenega kovčeka izmaknil 136

kron gotovine in srebrno verižico, ...
...Rajmundo Mittermajerju pa srebrno ...
...žepno uro in črno obleko. Obsojen ...
...je bil na 6 tednov težke ječe.

Veliko skrb za svoje telo ...
...ima Apolonija Bezeljak iz Čr ...
...nega vrha. Kot služkinja pri neki ...
...tukajšnji rodbini je vzela več finega ...
...ženskega perila, več buteljka vina in ...
...konjaka ter vse te reči poskrila v ...
...klet. Našli so pri njej tudi še nekaj ...
...reči, ki jih je nakradla v prejšnjih ...
...službah. Bezeljak je bila obsojena na ...
...3 mesece težke ječe.

Nevarna vlačuga. Ivana ...
...Ponikvar, krošnjarica iz Novega ...
...mesta, je znana vlačuga, ki se rada ...
...brez dela okoli potepa. Pred okoli ...
...dvemi leti ji je bil od tuk. mestnega ...
...magistrata vhod v mesto prepovedan ...
...za nedoločen čas, a zato se Ponikvar ...
...ni zmenila, in se priklatila 28. sveč ...
...čana v Ljubljano, kjer je bila areto ...
...tovana. Ker je v noči na 18. prosinca ...
...t. t. v Velikem Mengšu izmaknila ...
...posestnici Mariji Dolinar več ženske ...
...obleke v vrednosti 136 kron 70 h, je ...
...bila obsojena na 8 mesecev težke ječe.

Tatvina. Tereziji Grohar v ...
...Škofji Loki je izmaknil knjigovez ...
...Janez Gussi hranilno knjižnico, vzel ...
...pri posojilnici denar in si pridržal ...
...120 K. Ostali znesek je naložil pri ...
...drugi loški posojilnici in novo knjiž ...
...nico spravil tam, kjer je vzel staro. ...
...Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Cerkveno pušico je od ...
...nesel nevarni tat Jožef Prek iz zakristije ...
...podružne cerkve na Primskovem. V ...
...pušici je bilo okoli 70 K gotovine. ...
...Obsojen je bil na 15 mesecev težke ječe.

Kaj imajo vse ljudje za ...
...šalo. Janez Skok, posestnika sin v Baču, ...
...je hodil z drugimi fanti pred Knafelčev ...
...hišo po noči razgrajat. V noči na 8. ...
...prosina t. l. je pa z nekim drogom ...
...odzunaj tako zastavil edine vežne duri, ...
...da jih ni bilo moči odznotraj odpreti. ...
...Nato je jel z drugimi fanti vred po ...
...oknih razbijati in domačine, ki so ...
...že spali, klicati, da naj gredo vun, ...
...ker je sila. Prestrašeni domačini so ...
...hoteli na prosto, a težkih duri, ki so ...
...bile od zunaj zastavljene, niso mogli ...
...odpreti. V strahu so čakali jutra, ko ...
...jim je od zunaj odprl sošed. Obtoženi ...
...Skok misli, pa to ni bilo nič takega, ...
...da je bila to le šala. Obsojen je bil ...
...na 4 tedne ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 26. marca. Včeraj so se ...
...izvršile občinske volitve v tržaški ...
...okolici Zmaga je postal črti sijajna. ...
...V prvem okraju je izvoljen Anton Sancin ...
...s 379 glasovi proti Nichettu s 86 glasovi. ...
...V drugem okraju, ki je bil najbolj ne ...
...varen, je zmagal dr. Rybač s 184 proti ...
...Mauronerju s 94 glasovi. V tretjem ...
...okraju je izvoljen dr. Slavik z 240 glasovi ...
...proti Turrecku z 29 glasovi. V četrtem ...
...okraju je zmagal Ivan Gerdol z 233 glasovi ...
...proti Štolflu s 115 glasovi. V petem ...
...okraju zmagal Ivan Goriup z 241 glasovi ...
...proti Stücklerju s 83 glasovi. V šestem ...
...okraju je zmagal Alojzij Goriup z 233 ...
...glasovi proti Cumerju z 52 glasovi. V ...
...drugem okraju je bil medvo litvijo are ...
...tiranj načelnik četrtega okraja Ernesto ...
...Oblak radi žaljenja slovenskih volilcev, ...
...katere je zmerjal z besedami „porchi ...
...schiavi“. Uspeh teh volitev presega vse ...
...dosedanje 76% glasov so dobili naši ...
...slovenski kandidati.

Trbovlje 26. marca. V tako ...
...imenovanem „Legant-stolnu“ sta se včeraj ...
...paznik Čuren in delavec Kanižar s stru ...
...penim zrakom zadržala. Še nekoliko drugih ...
...delavcev je bilo omamljenih, kateri so ...
...na svežem zraku zopet okrevali. Prvi je ...
...zapustil 5, drugi 7 nepreskrbljenih otrok.

Dunaj 26. marca. Jutrišnja seja ...
...poslanske zbornice se skoraj gotovo iz ...
...polni samo z nujnim predlogom Vsenem ...
...cev v zadevi samostojnega stališča ...
...Galicije.

Dunaj 26. marca. Danes je cesar ...
...vse skupne ministre sprejel v posebni ...
...avdienci. Danes zvečer se skoraj gotovo ...
...vrši ministrski svet pod cesarjevim ...
...predsedstvom.

Dunaj 26. marca. Pri današnjih ...
...splošnih avdienci h je cesar sprejel ...
...novega predsednika tržaškega nadsodišča ...
...dr. Adalb. Gerstschera.

Dunaj 26. marca. Pri trgovinskih ...
...pogajanjih s Srbijo se je do-

seglo popolno sporazumljenje. V ...
...dveh tednih bo cela pogodba per ...
...fektna.

Iglava 26. marca. Na shodu, ki ...
...ga je sklical včeraj posl. Eldersch, je ...
...prišlo do krvavih spopadov med Vsenemci ...
...in soc. demokrati. Socijalni demokrati so ...
...pomotali Vsenemce iz dvorane ter razbili ...
...vse pohištvo in šipe. Več oseb je bilo ...
...ranjenih.

Lvov 26. marca. V dekliškem ...
...liceju so zaprli kateheta in nekoga ...
...profesorja, ker sta zapeljala 11 deklic.

Petrograd 26. marca. Blizu ...
...Tiflisa so roparji napadli pošto ter ...
...ustrelili postiljona in spremljajočega ...
...policajca.

Poslano.*)

Z ozirom na v sobotni številki ...
...priobčeno „Poslano“, izjavljam podpisan ...
...v pojasnilo, da je zobotehnika konce ...
...sijonirana obrt, da imam koncesijo v ...
...Kraju, vsled česar po obrtem redu ne ...
...morem imeti še druge koncesije za ...
...zobotehniko.

Naslova „zobozdravnik“ si nisem ...
...nikdar prisvajal; ako pa je zdravnik z ...
...mojimi deli tako zelo zadovoljen, da ...
...jih v svojih anoncah z imenovanjem ...
...mojega ateljeja izrečno navaja, tedaj ...
...morem biti na to le poseonec, tembolj, ...
...ker ni samo eden zdravnik, ki mu služi ...
...z izdelki iz svojega ateljeja. —

Jaz sem koncesioniran zobotehnik, ...
...kateri naslov mi je le v veliko čast, ...
...kajti znano je, da je bil bivši ministrski ...
...predsednik dr. pl. Körber pacient zobotehnikov ...
...in tudi sedanjih osebni zobozdravnik ...
...Nj. Veličanstva cesarja ni doktor ...
...medicine.

V Ljubljani, 26. marca 1906.

Oton Seydl
konces. zobotehnik. 1119

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo ...
...odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 25. marca 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 2/3% majska renta	99 55	99 75
4 2/3% srebrna renta	99 55	99 75
4% avstr. kronska renta	99 60	99 80
4% zлата	117 55	117 75
4% ogrska kronska renta	93 85	94 05
4% zлата	112 10	112 30
4% posojilo dež. Kranjske	99 50	101 65
4% posojilo mesta Spiljet	100 65	101 —
4% posojilo Zadar	100 —	100 —
4% bos.-herc. železnice	100 35	101 35
4% posojilo 1902	100 —	100 10
4% češka dež. banka k. o.	100 05	100 25
4% z. o.	100 —	100 —
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100 25	101 25
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 —	107 —
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	100 50	101 50
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100 —	100 50
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100 —	100 50
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	99 50	100 50
4% obl. češke ind. banke	100 50	101 50
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	100 —
4% prior. dolenskih žel.	99 60	

Meteorološko poročilo.

Vidna ud morjem 306-9. Srednji zrčni tlak 786 0 mm.

Marc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
24.	9. zv.	720.7	3.2	sl. sv. zahod	jasno
25.	7. zj.	722.4	2.7	sl. jug	pol. oblač.
	2. pop.	722.9	6.7	sred. zahod	pol. oblač.
	9. zv.	725.2	3.4	sred. zahod	jasno
26.	7. zj.	728.6	2.0	brezvetrno del.	oblač.
	2. pop.	730.3	8.2	sr. jug	oblačno

Srednja predvečernja in večernja temperatura: 3.2° in 3.9°; norm.: 5.2° in 5.4°; Mokrina v 24 urah 0.8 mm in 0.2 mm.

Zahvala.

Ob boleznih in smrti naše predrage pokojne

Line dr. Rosinove roj. Robič

1112
došlo nam je toliko sočutežnih izjav, da nam ni mogoče na vse odgovoriti pisмено in se primerno zahvaliti. Poračljamo torej to pot javnosti in se zahvaljujemo najtopleje vsem, ki so nas tolažili v tej bridki dobi ter osobito vsem udeležnikom zadnjega spreveda, darovateljem vencev in cvetic, č. duhovščini, pevcem Slovenske žitnice in bralnega društva „Maribor“, č. šolskim in usmiljenim sestram ter sploh vsem, ki so nam bili na kakršnekoli način z besedo ali dejanjem v pomoč.

V Mariboru, meseca marca 1906.
V imenu vseh žalujočih:
Franc Robič. Dr. Fr. Rosina.

Naprodaj ste 2 lepi skoraj popolnoma novi harmoniki

ena gramatična, ena pa francoski sistem.
Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Dvoje skladišč

je oddati na Mestnem trgu št. 25.
Poizve se pri g. **Fran Čudnu**, v Prešernovih ulicah.

V kavarni „Austria“

se sprejmeta takoj **blagajničarka**

in 1116 1 zajtrkovalni plačilni marker.

Meblovana soba

s posebnim vhomom, če mogoče v bližini juž. kolodvora in Dunajske ceste, se išče za 2 meseca v najem pri kaki boljši rodovini, najraje pri slovensko nemški meščanski rodovini, kjer bi se z gorjenjem učil slovenščine. Želi se obenem tudi hrana.

Ponudbe: **Fr. Deugg**, disponent firme Unterhuber v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 73.

Danes v ponedeljek v restavraciji grand hotela „UNION“

v Ljubljani 1120
Zadnjikrat nastavljenovo svetovno znano, edino pristno pivo

Salvator.

Ob 8. uri zvečer koncert šramljev.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI. (1906)
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vsako leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.
Za vse avstrijske dežele 12 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Zanesljiv konjski hlapec

se takoj sprejme 1094-3
v **Auerjevi pivovarni.**

Stanovanje

v **Knallovih ulicah št. 5** v pritličju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majev termin.
Pojasnila daje upravništvo „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

Ali že veste?

da je I. kranjsko reklamno podjetje **W. K. NUČIČ** v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6 916 3

znižalo cene za I. slov. kažipot za kolesarje in pešce.

Sedaj stane samo eno krono. Dobiva se samo pri podpisnem I. kranjskem reklamnem podjetju **W. K. Nučič** v Ljubljani.

Razglas

V konkurzni sklad **S. F. Schalk** spadajoči, v sredini trga **Sevnica** na najboljšem prostoru za kupčijo **stoječi hiši št. 7 in 8 z vrhom in ledenico, trgovinsko opravilo, skladiščnimi stelažami** itd., daje v imenovani konkurzni sklad spadajoča in še ne prodana zemljišča v znabo lepi leži in dobre zemlje **se prodajo** in se vabijo kupci za gori navedeni hiši, za vrt in ledenico

na 28. marca 1906 ob 2 1/2 uri popoldne kupci za druga zemljišča pa

na 29. marca 1906 ob 9 uri dopoldne

v **Sevnico.** Katastralna izmera predmetov, ki so naprodaj, in podrobnosti se zvedo pri dr. **Augustu Schurbi**, odvetniku v Celju.

V Celju, dne 24. marca 1906.
Dr. August Schurbi
upravitelj konk. sklada S. F. Schalk.

2-50 in višje. Za turistiko za šport za na cesto za trpez je najpraktičnejše in najkrasnejše **damsko krilo** kakor ga kaže slika iz lodna, ševiova ali listra barvasto ali črno. Pri naročilu je navesti samo mero čez boke in dolgost krila spredaj in zadaj.

KARL RECKNAGEL v Ljubljani na Mestnem trgu št. 24. 1114-1

P. n.
Vsled prenehanja starodavne gostilne „Pri lovcu“ na vogalu Rimske in Tržaške ceste, kamor se naseli nanovo ustanovljena lekarna, točila bodem od danes naprej v moji gostilni na **Tržaški cesti št. 4**, to je v neposredni bližini prenehajoče restavracije, svetovnoznano najfinije

Reininghausovo marčno pivo

vedno sveže v sodčkih in steklenicah v gostilni, kakor tudi čez ulico. — Velecenjene stranke v mojem okolišu prosim to naznanje vzeti, ter se pripravim z velespoštovanjem

Ivana Tonich
gostilna in špecerijska trgovina
Tržaška cesta št. 4.
1113-1

Zastonj

se dobi le ta mesec v angleškem skladišču blaga remontoar patent **Roskopf** uro ako se kupi za čez 25 gld. blaga. Največja in najfinije izbira v moški, otroški, damski in dekilski konfekciji brez konkurenčnih cen.

O. BERNATOVIČ 1105-2
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5, brez filijalke.

Dobro vpeljana trgovina

z deželimi pridelki se radi družinskih razmer takoj odda.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Dva gospodja

se sprejmeta na hrano in stanovanje v 1. Gradišču št. 13 v Ljubljani.

Spomladanske obleke za gospode obleke za dečke paletote za dame plašče za deklice v največji izbiri. Najnižje cene!

Gričar & Mejač

Prešernove ulice št. 9.

Prodajalka

modne stroke, (le prva moč), ki se zume posebno na Jägrovo perilo, novice in sploh pletenice in tkanine sprejme.

Ponudbe **Dragotinu Kribarju** Ljubljani. 1074

Svarilo!

Opozarjamo, da je agent **Gottlieb Gromes** že dva meseca zaradi golufije od nas odpuščen in da nima po pravici za nas prejemati kake denarne zneske.

Glavno zastopstvo zavarovalnice „**Millan**“ v Ljubljani.

1110

Naznanilo.

Usem svojim cenjenim naročnicam vjudno javljam, da stanujem sedaj na **Mestnem trgu št. 24** v II. nadstropju na desno. Priporočam se častitim damam za izgotavljanje oblek in sicer od najfinijih do najprostejših, vse po najnovjšem kroju. — Sprejemam tudi več učenk.

B. Klemenčič
šivilja.
1064-4

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. Jeta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Praga na Trbiž**. Ob 12. uri 24 m ponoči vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selzetal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauteim, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzetal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine v. Hebr., Francove v. Prago, Lipsko, čez Amstetten, Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Selzetal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Cury, Ženeva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trst, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling, Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine v. Hebr., Francove v. Prago, Karlove v. Prago, Prago direktni voz I. in II. razr., Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razr.). — **Praga v Novo mesto in Kočevje.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga v Trbiž.** Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Ljubno-Monakovo) direkt. voz I. in II. razr., Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, v Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glödnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Praga (iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove v. Prago, Karlove v. Prago, Marijine v. Hebr., Plzen Budejevice, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Cury, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzetal, Beljaka, Celovca, Malega Glödnitza, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glödnitza, Celovca, Pontabla, čez Selzetal, od Inomost v Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Lince, Budejevic, Plzna Marijinih varov, Hebr., Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Praga iz Novega mesta in Kočevja.** Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in 1. oktobru. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in 1. oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

I. šišenska mlekarna

naznanja cenj. p. n. občinstvu, da se zanaprej pri njej vedno dobiva dobro, polno mleko, vedno sveže surovo maslo, kuhano maslo, sirček v okusnih oblikah, kakor tudi sladka in kisla smetana. Nabavila si je najnovejših v ta obrt spadajočih strojev, da more tako ustreči vsem zahtevam. Dobiva se tudi **3krat na dan sveže ljubljansko pecivo in slaščice.** Solidno blago, zmerne cene, hitra postrežba.

M. Rihtar.
1073 2

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazmernejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zavarjeje ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vp.čili.

Veak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondl: 31,865.386-80 K Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovi slovenske narodne uprave.

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v **Gospodskih ulicah št. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkvalitetnejši. Oživa najboljši sloves, koder postaja dovoljuje iz čistega dobička izdati podporo v narodne in občnokrajne namene.